

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

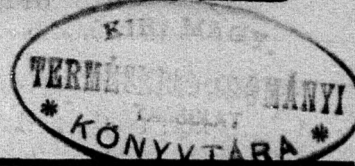
AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Az országos m. gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.
Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest (Köztelek),
Üllői-út 25. szám.

Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.



AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Országos sörárpavásárok.

I.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület f. évi szeptember hó 20—30-ig, **Budapest**-en, a *Köztelek* palota helyiségeiben országos sörárpakiállítást és ezzel kapcsolatban sörárpavásárt is rendez, mely utóbbi már *augusztus* hó 20-án nyílik meg s tart szeptember 30-áig.

A kiállításra beküldendő árpaminta mennyisége 5 kg. Árpaminták a kiállításra augusztus 1—20-ig küldhetők; későbbben érkező mintákat a rendezőség el nem fogad.

Figyelmeztetjük a t. gazdatársakat, hogy a rendezőség csakis az esetben vesz fel a kiállításra árpamintákat, ha azok az általa szétküldött bejelentési ívek kíséretében küldetnek be.

Tervezetet és bejelentési ívet levélbeli megkeresésre az OMGE. titkári hivatala késésgesen küld.

II.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, úgy is mint a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének központja, a Borsod- és Pozsony vármegyei gazd. egyesületekkel, a miskolci ipar- és kereskedelmi kamarával és a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetével, függetlenül a Budapesten rendezendő sörárpakiállítás és vásártól,

1897. évi augusztus havában **Pozsonyban** és **Miskolczon** országos sörárpa-vásárokat rendez.

A vásárok a következő napokon tartatnak meg: **Pozsonyban**, a vármegyháza nagytermében, **augusztus** hó 22-én, d. e. 11 órától, d. u. 2 óráig. **Miskolczon** a vármegyháza nagytermében **augusztus** hó 30-án d. e. 9 órától, d. u. 1 óráig.

E vásárok valamelyikén résztvenni óhajtó eladó, az illető gazdasági egyesület (pozsonyi vagy miskolczi) titkári hivatalába eladó sörárpájából faj és minőségénként 10 kg. mintát s egyidejű-

leg ugyanazon mintából 4 kg-ot a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének is tartozik beküldeni. A minták beküldésének határideje a pozsonyi vásárra aug. 5—20, a miskolczira aug. hó 10—27.

A vásárok iránt érdeklődőknek részletes tájékoztatást nyújt és bejelentési íveket küld úgy a Pozsonymegyei, mint a Borsod vármegyei gazd. egyesület titkári hivatala.

A rendező-bizottság.

Fölhívás gyümölcstermelőinkhez.

A „Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezet” a gyümölcsértékesítést kezébe ohajtván venni, azzal az eszmével foglalkozik, hogy Oroszországban piacot szerezzen a magyar gyümölcsnek. Felhívjuk tehát termelőinket, hogy akiknek eladó gyümölcsük volna, szíveskedjenek azt a fentnevezett szövetkezetnél (Budapest, Központi-Vásárcsarnok) bejelenteni, hogy a szövetkezet az eladó gyümölcs mennyiségéről eleve tájékozva legyen.

Megjegyzendő, miszerint Oroszországba szállításra sárga-barack, sárga- és görög-dinnye, alma és körte alkalmas. Mindezek azonban csakis választott, kiváló jó minőségben és gondosan csomagolva küldhetők. E tekintetben készséggel nyújt fölvilágosítást a szövetkezet üzletvezetősége. A kiknek pedig boryümölcsük volna eladó, körte, vagy alma, annak értékesítése iránt is a szövetkezet készséggel gondoskodik és annak eladását közvetíti.

A gazdaközönségnek érdekében áll, hogy e tekintetben a szükséges bejelentéseket minél előbb megtegye a szövetkezet mihez tartása végett.

Forster Géza
igazgató.

Abrak-takarmány küldemények kedvezményes szállítása.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur 25918/97 szám alatt kelt magas rendeletével az abrak-takarmány (korpa, olajpogácsa árpadara, kukoriczadara és malomkonkoly) küldemények szállítására nézve díjkezdményt engedélyezett a gazdáknak, a mely díjkezdmény-

ben gazdasági egyesületek által kiállított igazolványok alapján részesülnek. A kik tehát egyesületünk tisztelt tagjai közül ily igazolványok mellett való kedvezményes szállításra igényt tartanak, forduljanak, a titkári hivatalhoz, minden egyes esetben pontosan feltüntetve

a feladó nevét,
címzett nevét és lakhelyét,
a feladási állomást,
rendeltetési állomást, címzett foglalkozását,
az áru nemét és mennyiségét. A mennyiségre nézve megjegyezzük, hogy 100 q-nál kevesebb árura igazolvány ki nem állittatik. A levélhez egy 10 kros bélyeg melléklendő.

Igazgató.

Az Országos Törzskönyvnel eladásra bejelentett apaállatok.

Az Orsz. Törzskönyvelő Bizottság e hó 6-án terjesztette fel a földmivélségi miniszterhez az eladó apaállatokról szóló kimutatást, mely az állami tenyészetekben eladásra kijelölt apaállatok kimutatásával együtt fog a törvényhatóságoknak hivatalból megküldetni.

Eladó tenyészbikákat a következő tenyészetek részéről jelentettek be:

			Ara'
	megye drb	dbonkint	frtkban
<i>Magyar fajta:</i>			
Ij. Sváb Sándor	B.-Szt-György	Somogy 2	250
<i>Borzderes:</i>			
Köhner Zs. és Ad. dr.	Szászberek	J.-N.-K.-Szolnok	3 180—200
Lónyay Gábor gr.	Bodr.-Olaszi	Zemplén 6	180—250
<i>Simmenthai:</i>			
Főhercegi urad.	Alcsuth	Fehér	5 300—400
Fáy Zoltán	Ecséd	Heves	3 250—300
Stainlein Ottó gr.	F.-Szemeréd	Hont	4 200—300
Streisinger Albert	B.-Gyarmat	Nógrád	1 300
Horn Dávid	Szokolócz	Nyitra	2 400—500
u. p. Póstyén			
Zichy Béla gr.	Lengyeltóti	Somogy	5 200—350
Dessewffy Mikl. gr.	Vencsellő	Szabolcs	2 300—350
Apponyi Sándor gr.	Lengyel	Tolna	1 300
Drasche Rich. br.	Kajmád	"	6 300—350
u. p. Tolna			
Perczel Lajos	Kis-Kajdaes	"	4 250—400
u. p. N.-Dorog			
Széll Kálmán	Rátót	Vas	6 750—1000
Ebenspanger Lipót	Pa-Ujnép	Zala	7 300—600
u. p. N.-Kanizsa			

**A cséplési idényre
ugy bel- mint külföldi szenekre**

igen kedvező ajánlatokkal készséggel szolgál

a **MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE.**

Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 31. sz.

Berni:			
Kralovánszky K...	Pa-Horgostó Arad u. p. Kis-Jenő	3	150—200
Pinzgau:			
Tartler György	Brassó Ó-Brassó (közép-uteza 76.)	1	200
		Összesen 61 drb.	

A szociális problema.

Irta: Czöbel István.

I.

Az újabb kor tudománya a Rousseau-féle „contract social”, vagyis a jogi állásponttal szemben egy egészen más t. i. a természeti nézpontra helyezkedett és kimutatta, hogy a társadalmi test éppen olyan organikus szervezet, mint az egyén, ugyanazon szervekkel, életműködéssel és tehetségekkel van felruházva s így ugyanazon elbírálás alá esik. Mivel az egyént, aki fajának a kivonata, közvetlen ismerjük, per analogiam jobban megérthetjük a társadalmat is. Ezen változott álláspont sok tekintetben módosítja a régibb felfogást.

Igy a haladás és fejlődés elmélete is gyökeresen megváltozott, amennyiben kitűnt, hogy a fejlődés a kiváló egyéniségek nagyobb életképessége által eszközöltetik s így (filozofikus értelemben) arisztokratikus elvek alapján történik.

Innen ered a létért való küzdelem elmélete, melynek helyességét Darwin fényesen igazolta. Ezen elvet alkalmazta a szociológia a társadalom fejlődésére is, de eleinte elhanyagolva a társadalmi élet főtényezőjének, a szellemi és erkölcsi faktoroknak a befolyását, ama végzetes tévedésbe esett, hogy a könyörtelen önzést a társadalmi fejlődés feltételei gyanánt állította fel, s így a legmagasabb fokú utilitarizmust igazolta. Ugy okoskodván, hogy ha mindenki töle telhetőleg igyekszik földi javak után, akkor mindenki vagyonos lesz, tehát módjában áll gyermekeit taníttatni, ezáltal az általános műveltséget emelni, némi fényűzést engedhet magának, a mi viszont az ipart fejleszti. Csak két dolgot felejtett el. Először, hogy a földből előállítható termékek mennyisége s azok értékének fokozása sok tekintetben korlátozva van, s így ha mindenki tulsokra vágyik, ezen tulajdonságát igényeit csakis embertársainak kárával érvényesítheti, azért ha az önhaszonlesés túl nagy mérveket ölt, annak okvetlenül társadalmi harcokra kell vezetni. Másodszor, hogy az emberi társadalom nem vad állatok csordája, a melyben a nyers erő az egyedül mérvadó, hanem egy komplikált szervezet, melyet csakis olyan szellemi és erkölcsi tényezők képesek összetartani, a melyek az állati önzést annyira korlátozzák, hogy ily nagy tömeg együtt maradása biztosítható. Az újabb tudomány belátva elődjeinek eme tévedését, a mely korunk könyörtelen utilitarizmusát szülte, oda módosítja a létért való küzdelem elméletét, hogy ezen küzdelem igenis megvan, mert hisz e nélkül a pangás állna be, a mely minden haladást kizár, hanem a szellemi fejlődés folytán, a nagy társadalmi testek belső szükségletéből olyan tehetségek keletkeztek, amelyek egyrészt lehetőségessé teszik az érzékileg már meg nem ügyelhető tömegek áttekintését, másrészt oly összetett fogalmak alkotására képesítik, melyeket társadalmi és erkölcsi ideáloknak szoktunk nevezni. Ezek egyrészt az egyesek széthúzó, törekvéseit összpontosítják s így a nagy társadalmi testek kohézióját biztosítják, másrészt a primitív önzést a közérdekeknek rendelik alá. Mihelyt eme szellemi és erkölcsi tényezőket belevonjuk az elméletbe, azonnal megváltozik a létért való küzdelem képe, az állati csordák durva táplálékharca helyett, egy mérsékelt, a mások létérdekére való tekintet által korlátozott, békés versenynyé változik az át, amely csakis akkor lehet üdvös, ha a

mások jogos érdekeit nem sérti, különben bűn a társadalom ellen, amelyet korlátozni kell.

Tudjuk azt, hogy minden szervezet a differenciáció által fejlődik és tökélyesül, amely a test anyagját elkülöníti, fajsulya szerint elhelyezi és mindig újabb szerveket alkot. Hasonlóképpen minden életképes társadalom is folytonosan differenciálja a társadalmi anyagot, a durvább önsúlyánál fogva alól rakódik le, a többi pedig finomodásának foka szerint helyezkedik egymás fölé, és teljesíti a társadalom folyvást szaporodó funkciót. A kezdetleges szervek tartják fel a felsőbbeket és pótolják azok elhasznált anyagát, a saját anyaguk finomabb részeiből. Teljesen hamis azért ama demokratikus törekvés, amely az egész társadalmi anyagot egyneművé akarja tenni, mert ez a szervezet halálát jelentené. A társadalomnak ellenkezőleg szüksége van anyagának differenciálására, hogy a fejlődés igényeinek megfelelő számos funkciók mind teljesítenek, ennél fogva a nagy természet bölcsessége minden életerős társadalomban, nem hogy akadályozná, hanem elősegíti az osztályok képződését, nem az egyenlőség, hanem az anyagnak minél nagyobb és fokozatosabb osztályozása a cél. Nem az újabb időben annyira perhorreskált kasztok létezése tehát a baj, hanem az, hogy ha az ilyenek szilárd keretekbe szorítottván az anyageserét s az egyes szervezetek elhasznált anyag pótlását megakadályozzák. Hasonlóképpen minden kifejlett szervezetben kell egy központi szabályozó agyszervezethez lenni, amely anyagját a legfinomabb részekből veszi s az egész egyed életműködését igazgatja, vagyis egy arisztokráciának. Ez természetesen nem lehet egy kiváltságos, külső előnyök által alkotott osztály, hanem csakis a szellemi és erkölcsi fejlődés legmagasabb fokán álló egyének összessége. A születési arisztokrácia, a mely politikai előjogait ugyis elvesztette, csakis azon esetben van előnyben, ha egyes törzsekben a magasabb szellemi és erkölcsi tulajdonságok évszázadokon át tenyésztettek. De jaj annak az organizmusnak, amelynek központi agyrendszerében a legdurvább anyag képes lerakodni s a jobb elemek beszűremlését megakadályozni, ott már maga az életműködés van perversálva s az elbutulás vagy a halál kikerülhetetlen.

Ha az alsó osztályok valamelyike megerősödik nagy expanzív erőt szokott kifejteni, amely azon esetben, ha helytelen korlátozás, vagy társadalmi visszaélések által leszorítottatik, robbanásokat okoz, míg szabad vérkeringés esetén nagy erőt kölcsönözhet az egész szervezetnek. Ellenkezőleg a felső osztályok valamelyikének túltengése soha sem táplálhatja az egész szervezetet, mert ez az alsóbbak feladata, hanem kórképződéseket okoz. Hasonlóképpen idegen anyagból csak annyit fogadhat magába a társadalom, a mennyit teljesen áthasonítani képes, ellenkező esetben idegen központok fognak támadni, a melyek a társadalom életműködését gátolják és életerejének rovására gyarapodnak.

Ha ezen sarkalatos elvek szempontjából bíráljuk az elterjedt politikai és társadalmi jelszavak némelyikét, könnyű lesz téves voltukat felismernünk.

Egy óriási tévedés például a modern reformtörekvések azon neme, a mely a társadalmakat előre kieszelt, vagy más népektől átvett minták szerint akarja meggyúrni, még pedig rögtönözve. A társadalom egy élő szervezet, a melynek vég alakulását és legkedvezőbb életformáját emberi ész nem képes előre kiszámítani, de a melyet a benne rejlő életerő, szabad fejlődés esetén mindenkor megtalál. A fődolog tehát a szabad fejlődést előmozdítani s annak akadályait elhárítani, csak így fejlődhet tökélyre egy nemzet egyénisége, ennyi és csak ennyi a legnagyobb államférfi és törvényhozó feladata.

Tévedés valamely nagy mozgalomnak az erőszakos elnyomását megkísérteni, mert ha a

tulfutott gőzgép szellenttyűit leszorítjuk, annál nagyobb lesz a robbanás, ellenkezőleg annak okait kell vizsgálni, s azokat lehetőleg elhárítani, vagy a túlzott feszerőt, a mely megosztva jó szolgálatot tehet, másfelé irányítani, ha az a szervezet életprincipiúmanak egy valódi követelménye, érvényesülni fog az úgy is, ha pedig csak egy kóros állapot, ilyen gyógykezelésre meg fog szünni.

Téves a modern demokráciának nivelláló tendenciája és azon nézet, hogy ha egyenlő jogokat adtunk minden osztálynak, már ezen elvnek eleget tettünk. Mi a cél? Az, hogy az alsó osztályok anyagi, szellemi és erkölcsi emelkedése folytán, azon óriási és anormális osztálykülönbségek mérsékeltesse, melyeket a modern kultúra hamis iránya teremtett. De erre nem elég az, ha papiroson egyenlő jogokat adunk mindenkinek, mert akkor a tudatlan népet kiszolgáltatjuk az ügyesebbek kizsákmányolásának, mert hisz nem egyenlő fegyverekkel küzdenek. Sőt ellenkezőleg az intező szervek, vagyis a felső osztályok kötelessége, hogy ezen alsóbb, az egész szervezetet tápláló osztályokat minden károsodástól megóvják, különben hiányt fog szenvedni a saját táplálkozásuk is. Így tehát az egyenlőség elmélete agrém, amely soha meg nem valósulhat, mert az alsóbb osztályoknak, amelyek miként a test automatikus szervei, a veszélyt nem látják és magukat védelmezni nem képesek, még külön védelemre van szükségük, különben felmondják a szolgálatot s az egész test elpusztul.

Téves azon nézet is, hogy minél fejlettebb a társadalom, annál pontosabb és komplikáltabb adminisztratív szervezetre van szüksége, ellenkezőleg minél fejlettebb az, annál kevesebb kényszert szükséges alkalmazni, úgy hogy egy teljesen morális, ideális társadalomban már alig lenne szükséges koerezív törvényekre és közigazgatásra, mert a legtöbb funkciót a lakosság spontán kooperációja teljesítené s így a költséges állami szervezet legnagyobb része feleslegessé válnék.

Téves azon nézet, hogy a termelésnek, vagyis a táplálkozásnak egy bizonyos neme, pl. az ipar, a leghasznosabb minden társadalomra nézve. Ez teljesen annak fejlettségi fokától függ. Kezdetleges szervezetek tömegesebb, de nyersebb, fejlettebbek, kevesebb de koncentráltabb táplálékot igényelnek s így megvan adva a táplálkozás egész skálája vagyis a termelési módok egymásutánja, amely, valamint a természetben egyáltalán nincs ugrás, nem türi meg a rend megzavarását s egymásból kifolyólag fejlődik. Míg kevés a népesség, nem lehet földművelés, hisz az állattenyésztés is elegendő és nagyobb hasznot ad; míg a földművelés nem áll magas fokon, nem lehet ipar; a ki az előbbit elhanyagolja, az utóbbi alapját rontja le, aki ezt amannak a rovására pártolja, az egész szervezet életfentartását veszélyezteti.

És végtére téves az a nézet, hogy a központi hatalomnak csakis az anyagi és némileg a szellemi szükségletekről, vagyis a tanításról kell gondoskodnia, mert a harmadik tényező, a morál talán még ezeknél is fontosabb. Mint-hogy a nagy tömeg nem lehet ethikus bölcsész, az erkölcsök nemesbedésére az egyedüli hatóság eszköz a vallás, amíg hitele van. Főkötelessége tehát a kormányzó szervezetnek a vallás-erkölcsi állapot és a vallás hitelének fenntartásáról gondoskodni, mert a törvényes szigor Drákó óta sohasem javította az erkölcsöket, a melyek csak a benső szabad impulzus folytán emelkedhetnek és nemesbedhetnek. A mely államhatalom a vallás ellen küzd, az saját létalapját pusztítja el, mert hisz neki is csak a hatalmába és hivatottságába való hit ad erőt, teljes skepsis mellett nem létezhet államhatalom, ott beáll az anarchia.

Ezeket az általános s az elterjedt nézetektől sokban eltérő elveket akartam előrebocsátani, mielőtt a speciális magyar társadalmi viszonyok és bajok taglalásába bocsátkoznám.

LÓTENYÉSZTÉS.

Stokholmi lókiállítás.

Ma, midőn hazánkban a lovak rossz értékesítése miatt a tenyésztők részéről hallható általános panasz folytán minden oldalról megindult a mozgalom a lóértékesítés kérdésének czélhoz vezető megoldására, helyén valónak vélem a külföld egy hasonló célú intézményének ismertetését.

Svédország fővárosában, Stokholmban 1894. óta az ország hat legnagyobb lótenyésztője saját felelőségére a trónörökös védnöksége alatt évenként lókiállítást rendez, melynek czélja díjazás által a gazdákat lehető legjobb anyag tenyésztésére buzdítani, tehát az ország lótenyésztésének fellendítése, továbbá pedig alkalmat nyújtani a tenyésztőknek saját nevelésü lovaik elővezetésére, bemutatására, végül pedig a kiállított lovaknak — feltételezve, hogy a kiállító az értékesítést kívánja — árverés utáni értékesítése.

A közönség figyelmének, érdeklődésének felébresztése czéljából a lókiállítást díjlovaglás- és ugratással kapcsolják össze, minthogy az állatkiállítást látogatóközönség nagyobb része laikusból áll, első követelményük a sok látnivaló. Daczára annak, hogy a kiállítás sikerének e szempontból történő mérlegelése teljesen hamis alapon nyugszik, a rendezőknek nem szabad e kívánalomtól eltekinteni, minthogy a nagy közönség belépő díjai nélkül az ugysis fedezetet igénylő kiadások túlmagassá, egyes esetekben talán tarthatatlanná növekednének. Nem szabad azonban ezzel sem a tulságba lépünk, mint sajnos azt számos esetben tapasztalhatjuk; a kiállítás érdekének még a legparányibb mértékben sem szabad fennsoroaltak miatt esorbát szenvedni. E tekintetben is igazán példás a svéd gazda, ki mindezt oly rutinnal, oly leleményességgel rendez, hogy a különféle érdekek összeegyeztetése mellett is minden kívánalomnak tág teret teremt a kellő érvényesüléshez.

A kiállításon bárki részt vehet, a ki csak az előírt részvételi díjakat lefizeti. A kiállító az állam részéről mind egészben azon kedvezményben részesülnek, hogy a kiállításon részt vett lovaik a vasuton díjtalanul szállíthatnak haza; ugyancsak kedvezményes vasuti jeggyel utazhatnak maguk a kiállító is. Különben maga a kiállítás az állam részéről nem részeseül semminemű anyagi támogatásban. Mindennek daczára, hogy az állam részéről teljesen magára hagyott, önkényes társulás útján létrejött, a gazdaszövetség rendez, a kiállítást, örvendetes emelkedés tapasztalható, mely a résztvevők számának fokozatos szaporodásában nyer kifejezést. Mert míg 1884. évben 140 lóval s 14 fogattal, az 1895. évben 149 lóval és 35 fogattal volt képviselve az ország lótenyésztése, addig 1896-ban vagyis a harmadik kiállításon ezen szám 197 lóra, 43 fogatra, és 53 munkás lóra, emelkedett.

Ezen eredmény, mely a fokozatos emelkedést, a kiállítás iránti érdeklődést eklatánsan

feltünteteti, birta a rendező-igazgatóságot arra, hogy az idén is megtartsa a szokásos lókiállítást és pedig a következő beosztással:

I. Csoport. Tenyészmenek.

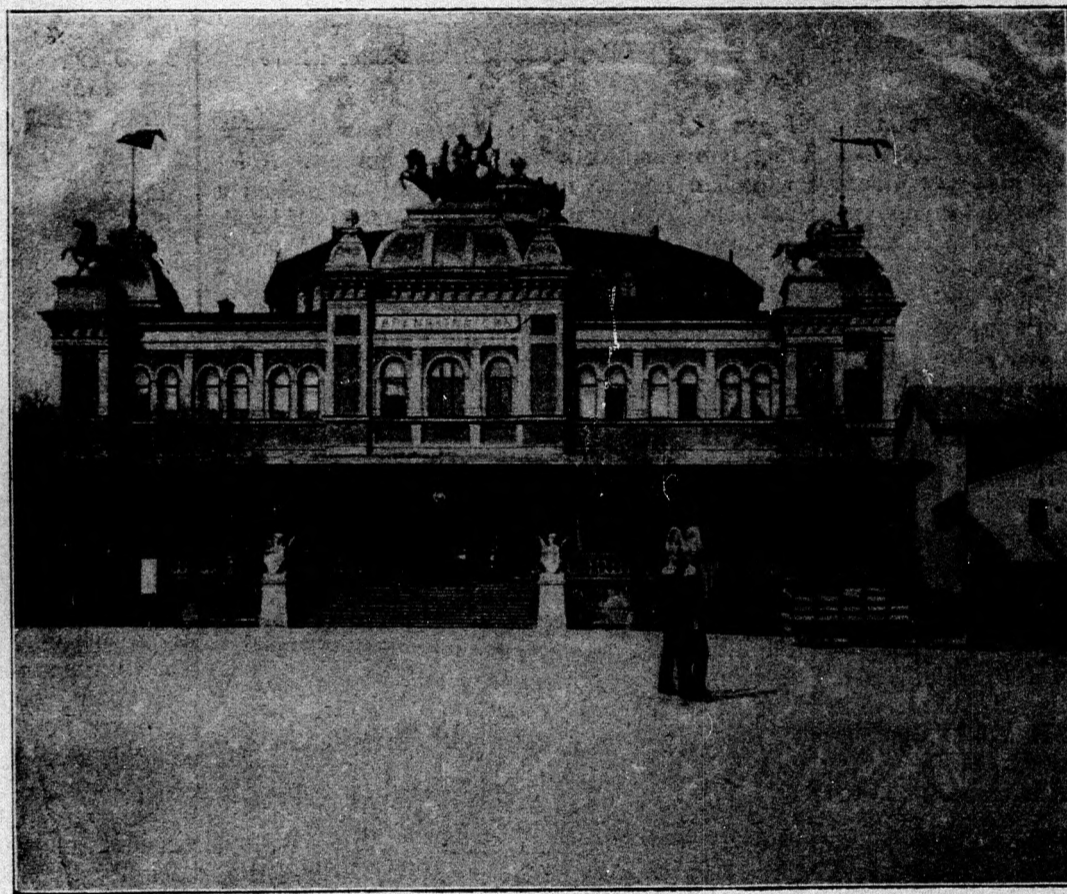
A) Könnyű ménék. 1. oszt. idősebb angol telivér ménék, 2. oszt. idősebb félvér s egyéb nemes származású ménék, 3. oszt. fiatal, nemes származású ménék.

B) Nehéz ménék. 4. oszt. idősebb nehéz ménék 600 kgon felüli súlylyal, a) angol származás, b) francia vagy belga fajta, c) egyéb nehéz fajta vagy keresztezés, 5. oszt. idősebb, könnyebb ménék 600 kgrmon aluli súlylyal, 6. oszt. fiatal ménék nehéz fajtákból.

II. csoport. Használati lovak.

A) Hátas lovak a) versenyre nevezve, 7. oszt. vadász- és versenylovak, 8. osztály egyéb hátas lovak, 9. oszt. Remonda lovak, a) születési év 1893. b) születési év 1894. 10. oszt. versenyen kívüliek.

B) Igáslovak 15. oszt. Nehezebb boesi lovak 600 kgon felüli súlylyal, 16. oszt. Könnyebb kocsilovak 600 kgon aluli súlylyal, 17. oszt. Fiatal lovak 1894. évből.



85. ábra. Stockholmi lókiállítás helyisége.

Fáber Sándor amatőr felvétele.

III. csoport. Fogatok. 18. oszt. Magánfogatok. 19. oszt. a) Bérfogatok. 19. oszt. b) Bérfogatok csoportban. 20. oszt. Bérfogatok számozatlan. 21. oszt. Igásfogatok.

IV. csoport. 22. oszt. Díjlovaglás. 23. oszt. Díjgratás.

A kiállító a szerint, hogy mely osztályban vesznek részt, a következő díjakat tartoznak fizetni:

Nevezés 1 v. 2. osztályba 10 frt. 3, 4, 5 osztályba 6 frt 64 kr. 7, 8 osztályba 13 frt 28 kr. 9, 10, 13, 14, 17, 22, 23 osztályba 6 frt 64 kr. 11, 12 osztályba 13 frt 64 kr. 15, 16 osztályba 10 frt. 18, 19, 20, 21 osztályokból díj nem vétetik.

A bíráló bizottság rendelkezésére áll az így befolyt összegben kívül még 24 tiszteletdíj, mely különösen a 3 és 4 csoportban lesz szétosztva. A díjazott fogatok után a kocsisok is részesülnek jutalomban, mely intézkedés tagadhatatlanul buzdítólag hat az illetőkre. Így az I-ső díj után 16 frtot, a II. után 10 frtot, a III. után 6'50 frtot és a IV. után 3 frtot kap a kitüntetett ló kocsisa.

A kiállítás április hó 24-én 9 órakor a

királyi Djurgard Kristaly szalonjában nyitattott meg; helyeül a közelében fekvő ezirkuszhelyiség és istállók szolgáltak, melyek mint tiszta, világos, szép és egészséges istállók, erre a czélra kiválóan alkalmasak; berendezésük is megfelelő e czélra, úgy, hogy e tekintetben sem hagy semmi kívánni valót hátra. Első nap, 24-én, midőn a jury is megkezdte működését, délután díjlovaglás rendeztetett s a fogatok mutattattak be; másnap, azaz 25-én, a jury munkáját befejezi, utána díjgratás tartatik meg, majd pedig a díjazott lovak vezetettnek elő. A különböző csoportok bemutatása a következő sorrendben történt: 26-án 9 órától 10 óráig eladásra jelölt tenyészlovak, 10 órától 12 óráig hátas lovak nyereg alatt, 2 órától 4 óráig kocsilovak befogva és 4 órától 6 óráig munkás v. igáslovak vezetettnek elő.

27-én tartatott meg a lóárverezés, melynek megtörténte után a kiállítás bezárult. A kiállításon összesen 154 ló vett részt. Az első csoportból 11 db könnyű és 21 db nehéz mén, a II. csoportból 42 db hátasló és 80 db kocsiló volt versenyre nevezve. A III. és IV. csoportban, mely a kiállításnak tulajdonképpen deko-

rációját képezte, mintegy 90 db ló vett részt. Ez utóbbi két csoportban a díjazás mértékét nem annyira a ló minősége, mint inkább annak képessége és idomítása képezte.

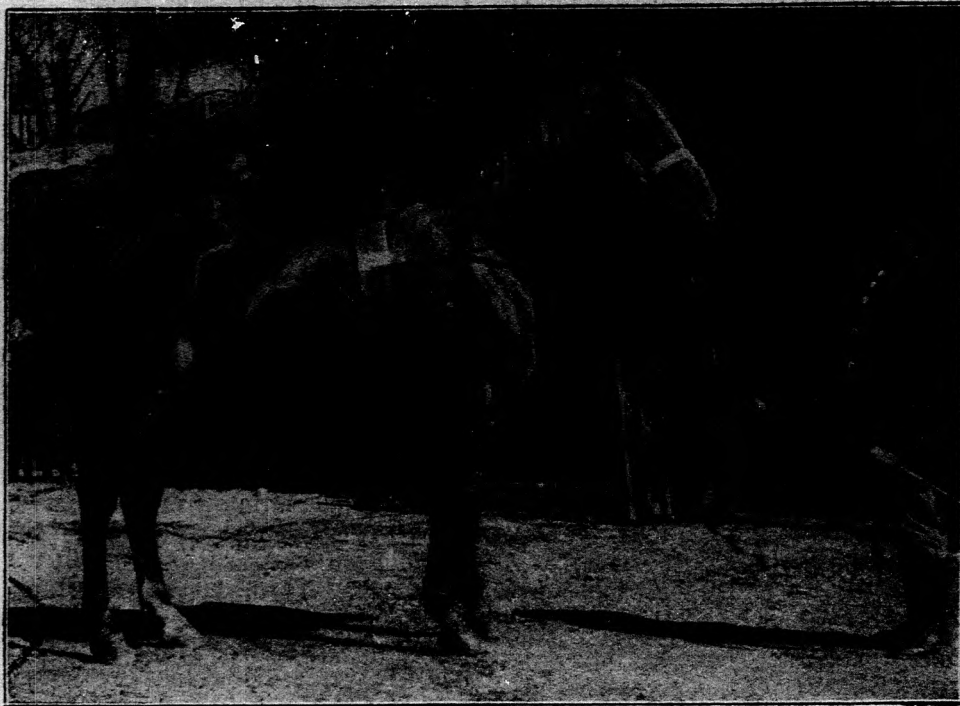
Az első két csoportban részt vett 154 db ló, a következő fajtákhoz, illetve törzsekhez tartozott: (L. alábbi kimutatást.)

A könnyű lovak közül, a mint alábbiakból láthatjuk, az angol telivér, félvér és angol lovak egyéb keresztezései dominálnak s pedig oly mértékben, hogy a többi alig jöhet számba vele szemben. Tanulmányozva Svédország lótenyésztését, csakhamar megfogunk arról győződni, hogy az angol lónak tenyésztése határozottan nagy tért hódított itt, magának.

A tiszta vérben tenyésztett angol lovak, ha nem is elégitik ki ebbeli kívánalmainkat, a mennyiben azok a rendes testnagyságot sem érik el, de keresztezés közt oly példányokat találunk, melyek bármely jöbirnevű lótenyész

nyészto államnak is diszére válnának. E fajta lovakból kiváló jó példányok kerültek a kiállításra a Fjölöholms ménesből.

	Nyerges és kocsiló	Igás ló	Összesen
Angol telivér . . .	12 db	— db	12 db
" félvér . . .	56 "	— "	56 "
Hackney . . .	3 "	— "	3 "
Angol-normand . . .	3 "	— "	3 "
Clydesdale . . .	— "	3 "	3 "
Ardeni . . .	— "	26 "	26 "
Ardeni félvér . . .	— "	5 "	5 "
Jemtlandi . . .	— "	6 "	6 "
Hannoveri . . .	7 "	— "	7 "
Kelet-Poroszországi Hackney és ardeni	8 "	— "	8 "
Anglonorman és tralleni . . .	2 "	— "	2 "
Egyéb fajták . . .	4 "	4 "	8 "
" keresztezések	3 "	2 "	5 "
Shire . . .	— "	5 "	5 "
Amerikai dubbel ponny	1 "	— "	1 "
Gotland . . .	2 "	— "	2 "
Összesen	103 "	51 "	154 "



86. ábra. Monopol angol félvér 3 éves mén, 160 cm. magas. (I. díj és tiszteletdíjjal kitüntetve.)

Fáber Sándor amatőr felvétele.

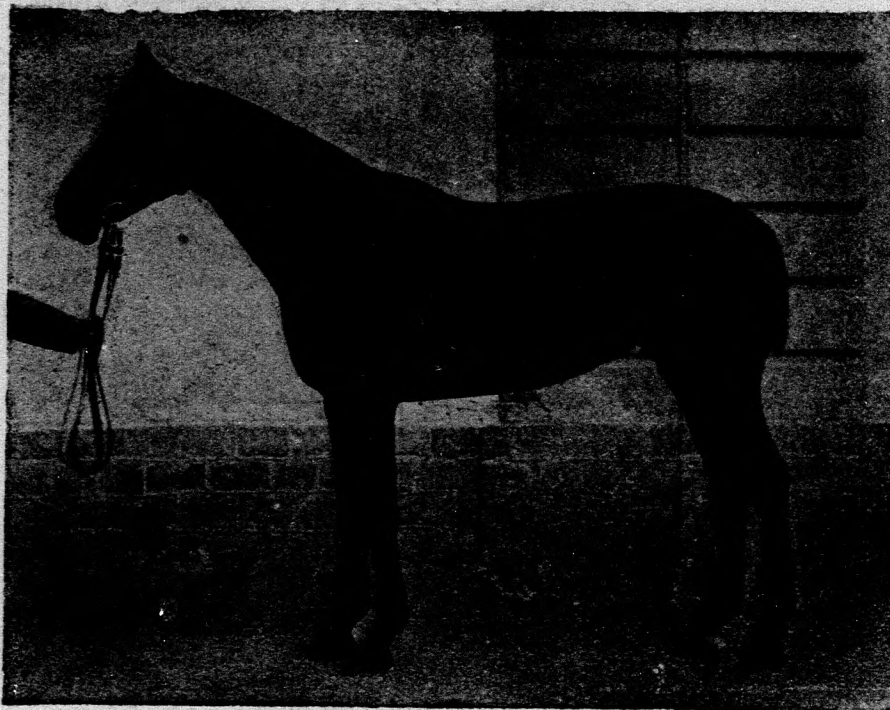
Az ígás lovak közül az ardeni, valamint keresztezései ugyaszám, mint minőség dolgában jóval a többi fajta fölé emelkedik. Az ország minden részén a gazdaközönség olyannyira meg van elégedve e fajta lóval, hogy annak általános elterjedése a közel jövőben várható. Számos e fajtához tartozó mén a 700 kgot is meghaladja, sőt nem tartozik a ritkaságok közé az ezen felüli súlyjal bíró sem. Így például Erisconnak Eriksbergből kiállított Batogny nevű sötét pej 6 éves ardeni ménje 167 cm. magasság mellett 800 kg. súlyt ért el. A könnyebb és a közepes nehézségű svéd ló az országnak csakis a tözeges részeiben tudott magának biztos teret hódítani, innen a nehéz-fajták sohasem fogják őket kiszoríthatni.

A mi a lovak értékesítését illeti, úgy a könnyebb fajtáknál a várt eredmény nem értett el, amennyiben azok alig 600 frt átlagárban keltek el; már magasabb átlagárban keltek el a nehéz fajta lovak, melyekre sokkal több vevő is jelentkezett. Ez utóbbiak 800 frt átlagárban keltek el, noha 2000 frtos példányok is voltak köztük. Az eladásra bejelentett lovak közül 48 db. kelt el.

A kiállítás sikeréhez nagy mérvben hozzájárult a kedvező időjárás is, mely kezdettől

fogva társul szegődött; a szép tavaszi napok nagyban emelték a kiállítás hangulatát. A fővárosban már a megnyitás előtti napokban a kiállítás képezte mindenütt a beszéd tárgyát, különben leginkább az bizonyítja a közönség érdeklődésének fokát, hogy az aránylag drága beléptijegy is mindenkor teljesen elkeltek. Beléptijegy a kiállítás tartamára 10 frt; istállók megtekintéséért külön 1 frt díj szedetik. Az összes kiadások, beleértve a jutalmakat is, 12 ezer forintot tettek ki, mely összeg részben a kiállítók részvételi díjaiból, főleg azonban a a nagyközönség belépő díjaiból nyert fedezetet. Hogy ily nagy összeg rizikóját hat tenyésztő magára vállalja, fényes igazolása annak, hogy a svéd gazda, ha hazája érdeke kívánja, az áldozatoktól sem riad vissza, ők a legszebb elégtételt abban lelnek, hogy a közjónak szolgálatot tesznek. Munkájuk nem is vesz kárba, mert most is úgy minőség mint gondozás és ápolás tekintetében a lovak kivétel nélkül Svédország lótenyésztésének fellendülését igazolták.

Faber Sándor.



87. ábra. Elektra angol félvér 8 éves kancza, 162 cm. magas. (I. díjjal kitüntetve.)

Fáber Sándor amatőr felvétele.

ÁLLATTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Monostori Károly.

Tejelő tehenek takarmányozása.

(Felelet a 316. sz. kérdésre.)

A tejelő teheneket főleg vízidus takarmányneműeken kell tartani. A tej maga is főleg vízből áll, tartalmaz egyéb alkatrészek mellett mintegy 86—87% vizet. Azért is akár nyári akár téli takarmányozásról legyen is szó olyan takarmányt kell választanunk, amely sok vizet tartalmaz. Nyáron tehát frissen használt fiatal nedvdus zöld takarmány, télen pedig gumós és gyökönvények a legmegfelelőbbek. Emellett azonban etetendő olyan koncentráltabb összetételű takarmányféle is, amely tápláló anyagot, főleg pedig fehérjét és zsírt is juttasson az állatok szervezetébe, legalább is olyan mértékben, mint az nemcsak az állatok jó husban való megtartására szükséges, hanem hogy emellett elég sok és zsírdus tejet is szolgáltatassanak. A tejelő teheneknek ugyanis olyan takarmánykeverék nyújtandó 1000 kgr. élősúlyra naponta, amely 24,000 száraz anyag mellett 2'500 fehérjét, 12'500 szénhidrátot és 0'400 zsírt tartalmazzon 1:5'4 arány mellett, mert csak ilyen takarmányozás mellett korpát, darát, szénát, olajpogácsát vagy más ehhez hasonló tápanyagot etetünk.

A kérdésttevő eddig folytatott takarmányozása, amint a fentiekből kitűnik, nem lehetett célravezető. Nincsen kizárva ugyan a lehetőség, hogy lóherén, árpadarán és korpán tejelő teheneket tartani lehessen, pláne, ha az etetéseknel ezeket elegendő mennyiségben adjuk s lehetséges az is, hogy a tej közepes minőségű s elegendő zsíros is lesz, de a termelés aligha fog haszonnal járni, mert az illető takarmányokból többet adunk a kelletnél s igen sok anyag kárba is vesz. A korpás moslék, amelyet délben adni szokott teheneinek a tejelést éppen víztartalmánál fogva nagyban elősegítheti s a víz helyett ezentúl is azt adhatja.

Hogy viszonyainál fogva zöldtakarmányt nem etethet, az elvégre nem nagy baj, ha helyette burgonyát könnyen beszerezhet. Ez azonban mulhatatlanul szükséges. Jó lesz azonkívül olajpogácsát (legajánlatosabb a repceolajpogácsa) is beszerezni, mert e nélkül kedvező arányú takarmánykeveréket, a mely a megkívántató fehérjemennyiség mellett tulsok szénhidrátot ne tartalmazzon, összeállítani nem lehetséges. Olajpogácsát minden körülmények között előnyös etetni tejelő tehenekkel, már csak azért is, hogy a tej zsirtartalma növekedjék. A vevők is jobban szeretik az ilyen tejet. Ha egyesek ellenségei is az olajpogácsa etetésének, állítván, hogy az állatok nem szívesen eszik s emésztési bántalmakat okoz, ezt könnyen el lehet kerülni. Az olajpogácsa etetését kis adagokban elkezdve s fokozatosan emelve 3 kg.-ig (1000 kg. élősúlyra érve) sohasem lehet hátrányos. Lehetőleg apróra kell darálni, de liszté örölni felesleges s azután kissé megnedvesített szecskával keverve kell a többi takarmány közé elegyíteni.

Az eddigi nyári takarmányozáson tehát olyképp változtasson, hogy 1000 kg. élősúlyra számítva naponként, de úgy, mint eddig kétszerre feletetve burgonyát 25 kg., árpakorpát 2½ kg., árpadarát 1 kg., lóhere szénát 13 kg., tengeri szárat 1 kg., répapogácsát 2½ kg. Ezen takarmánykeverék tartalmaz 23'535 száraz anyagot, 2'525 fehérjét, 13'282 szénhidrátot és 0'495 zsírt 1:5'7 arány mellett.

A tengerit szecskázva a keményebb szálu szénával keverje a megvagdalt burgonyához. Darát és olajpogácsát legcélszerűbb reáhinteni a keverékre. Délben úgy amint eddig tette, ezentúl is adhat külön is egy kevés szénát unaloműzőnek.

Ősztől tavaszig, ha elegendő répával rendelkezik, azzal folytathatja az etetést olyfor-

mán, hogy 1000 kg. élősulyra számítva adagol naponta kétszeri etetésre:

50 kg. takarmányrépát, 2 $\frac{1}{2}$ kg. kukorica darát, 2 kg. buzapolyvát, 1 kg. kukoriczszárat, 3 kg. repcepogácsát, (nyártól ősz felé lassanként emelve) és 12 kg. lóhere szénát. Tartalmaz 23-250 száraz anyagot, 2'493 fehérjét, 12'812 szénhidrátot és 0'540 zsirt 1:5 6 arány mellett.

A zsirtartalom ezen keverékben az előírtnál valamivel több, de ez csak előnyös a takarmányt sem sokkal drágítja. Elkészítés ugyanint feuntebb.

A szecskázott széna egy részét czélszerű, midőn a repcepogácsával keveri, sós vízzel ezentul is megönteni. Sőt különben is kell nyújtani a teheneknek akár mint darabos kóssót, akár porrá zuzva a takarmányra hintve. Fejenként és naponként 15—20 grot kell számtatásba venni.

J. G.

Néhány szó a zöldtakarmányozásról.

△ Állataink legnagyobb részének nyáron át is jászlon való tartása és takarmányozása nem áll egyébből, mint a zöldtakarmány előállításából és okszerű felhasználásából, miből önként következik, hogy erre is épp oly suly fektetendő, mint a téli takarmányozásra, de ha tekintetbe vesszük a takarmányozási idényre eső munkaidőt és annak sürgős voltát, elmondhatjuk még azt is, hogy a nyári takarmányozásra sokkal nagyobb gond és körültekintés alkalmazandó, mint a téli takarmányozásra.

Ha széjjel tekintünk az egyes gazdaságokban, meggyőződhetünk arról, hogy a gazdaságok legnagyobb részében a nyári takarmányozás majdnem kizárólag csalamádéval, kisebb gazdaságokban pedig legeltetéssel történik, a mi nem egészen indokolt és helyes eljárás, mert mindenütt termelhető oly takarmányféle, mely nagy hozama által bőven meghálálja a reá fordított látszólagos nagyobb költséget.

Hogy a dolog mégis az általam fenntebb jelzett módon történik, annak egyik főoka az évelő takarmányfélék kismértékben való termelése, úgy, hogy azzal rendszeres takarmányozást vajmi kevés ideig volnánk képesek fenntartani, ennél fogva tehát azt megszáritva, téli takarmányul használjuk fel. Egy másik oka pedig az, hogy kultúrnövényeink alá szánt területből a mai gazdasági helyzetben elvonni semmit nem lehet, sőt még azt nagyobbítanunk kell, hogy az alacsony gabonaárak mellett szükséges gazdasági kiadásainkat fedezhessük.

Ezek után nem marad egyéb hátra — s mit a legtöbb gazdaságban láthatunk is — mint nyári takarmányul majdnem kizárólag csalamádét termelni. Egyébiránt a csalamádé, mint zöld takarmány már nagy haszna miatt is figyelmet érdemel s jó takarmányt szolgáltat egész nyáron késő őszig, de természetesen csak abban az esetben, ha elvetése nem egyszerre, hanem megfelelő időközökben történik és elvetése oly időre esik, midőn a tavaszi fontosabb munkálatok már befejeződtek.

Jó tulajdonságai mellett megvannak azonban a hátrányai is; először a csalamádé tápláló anyagokban általában szegény, legszegényebb azonban légenyirtartalmu anyagokban; másodsor a talaj termőképességét rendkívül igénybevevő tulajdonsággal bír, mit különösen az utóvetemény, de főleg a buza érez meg, mert az utóbbi szem termésre katasztrális holdanként 1 mmázsával is kevesebbet fog adni, mint más takarmányféle után, pl. a zabosbükköny, vagy a luczerna, lóhere után vetett buza, habár a talaj csalamádét meg is trágyáztuk.

A csalamádét csakis szarvasmarhával szokták etetni, azonban még ezzel sem egész czélszerű egymagában etetni, egyrészt nagy víz-



88. ábra. Blända 5 éves ardenni kanca, 155 cm. magas. (I. díj és tiszteletdíjjal kitüntetve.)
Fáber Sándor amatőr felvétele.

tartalma, másrészt pedig tápláló anyagokban szegényesége miatt. Leghelyesebben úgy járunk el ha luczerna, vagy lóhere és szalmával keverve etetjük fel. Mind a három takarmányfélést szecskázottan jó etetni, mert ellenkezőleg az állatok igen sokat elpazarolnak azáltal, hogy kiizéklik és elpocsékolásnak teszik ki főleg a takarmány azon részét, a mit az állatok kevésbé szívesen esznek.

Hogy tehát állatainkkal a zöld takarmányozást rendszeresen, okszerűen és helyes arányban eszközölhessük, okvetlenül oly takarmányfélék termelése válik szükségessé, melyeknek a csalamádévali keverése annak száraz anyag tartalmát s a tápláló anyagok mennyiségét is oly módon fokozza, a mint az állatokra nézve legkedvezőbb. Ezek az évelő takarmányfélék: luczerna, lóhere és baltaczim, ezek a legértékesebbek s éppen azért, mert ezen takarmányfélék igen értékesek, nem szokás egymagukban etetni, hanem többnyire csak gyengébb minőségű takarmánykeverékek társaságában. Ha tehát a csalamádét e takarmányfélék bármelyikével is keverjük természetesen felszecskázott állapotban, akkor az igás marhák még terhesebb munkában sem romlanak el, bár igaz az, hogy erőkifejtő munkát végző ökröknek csak száraz takarmányok vagy félig

fonnyadt lóhere, luczerna legalkalmasabb s ez utóbbiak is egyéb megfelelő takarmányfélékkel czélszerűen keverve.

Nagy előnye még e takarmányféléknek főleg tavasszal nyilvánul, midőn száraz takarmányunk már fogyatékán van, úgy hogy a legválságosabb helyzetnek vagyunk kitéve, míg a tavasszal vetettek annyira kifejlődhetnek, hogy azokat takarmányozásra használhatjuk, 30—40 nappal is előbb adnak már termést, másrészt pedig a talajt — ellenkezőleg a csalamádéval — nemhogy kizsarolnak, hanem annak termőképességét nagyban előmozdítják.

Azonban, hogy a rendszeres és okszerű takarmányozást, annak keverését és helyes aránybani adagolását keresztül vihessük, elkerülhetlenül szükséges azoknak szecskázása már csak kizárólag abból a czélből is, hogy az állatok által az jobban kihasználtsák. Szecskázva az egyes takarmányfélék jobban összekeverhetők, a kevésbé jó takarmányok is az állatok által szívesebben fogyasztatnak s belőlük kevesebbet izékel ki az állat, a rágás tökéletesebbé tétetik. Mindezeknek kifolyásaképpen pedig a takarmányok jobb kihasználása éretik el, mi a gazdára nézve minden tekintetben haszonnal jár.

Mészáros Péter.



89. ábra. Rollo ardenni mén, 600 kg. sulyu. (I. díjjal jutalmazva.)

Fáber Sándor amatőr felvétele.

GAZDASÁGI ÁLLATTAN.

Rovatvezető: Jablonowski József.

Védekezés módok a szőlőmoly ellen.

Olvasóink még nagyon jól emlékezhetnek arra, hogy a szőlőmoly most egy esztendeje milyen aggodalmat okozott. A baj, mint kitűnt, nem volt ugyan nagy s a szőlőmolytól okozott kár sem igazolta azt a hirt, hogy e rovar még a filloxeránál is veszedelmesebb volna.

A mozgalomnak azonban mégis az a jó oldala volt, hogy a gazdák figyelme ezután erre a rovarra is kiterjed s igyekeznek is ellene védekezni, hogy elejét vehessék az itt-ott mutatkozó kisebb méretű károknak is. Mert — jó órában legyen mondva — a szőlőmoly kártétele ez idő szerint — viszonyítva a külföldön, kivált Svájcban Rhone-völgyében és Franciaország egyes departementjaiban mutatkozó igazán óriási károkhöz képest — nálunk valóban csak kis méretű. Hiszen nálunk még nem volt eset, hogy egy *rendes nagyságu fűrtön 15-30 molyhernyót* találtunk volna: *1-2, ritkán 5-7 hernyó ez a rendes szám, a melyet egy-egy tőkéen, vagyis a tőke összes fűrtjein találtak.*

Noha e baj csak kisebb, még sem tanácsos, hogy azt teljesen figyelmen kívül hagyjuk s a rovar irtását csak a jó természetre bizzuk. Ellenkezőleg igen óhajtandó és nemcsak az egyes szőlőbirtokos, hanem a köz érdekében is igen kívánatos, hogy ezt a rovar soha és seholsem hagyjuk figyelmen kívül. Szapora állat lévén az is és ha két három éven át háborítatlanul fejlődhetik, egyhamar olyan csapás lehet belőle, a melylyel szemben azután nagyon nehéz a védekezés.

Ez idén is volt alkalmam, hogy e kártevőből több helyről példányokat láthassak s habár a látottakból következtetve a helyzet nem súlyosbodott és nagy aggodalomra még nem szolgáltat okot, jónak látom a tavaly ugyanezen a helyen elmondott szavaim némi pótlására, de kivált némely mozzanatok felvilágítására még egyet-mást elmondani, ami a védekezés megkönnyítését és részben egyszerűsítését czélozza.

Szörványos előfordulás esetén — mint mondtam — legegyszerűbb dolog az, hogy a kis hernyókat gubóstól („gubanez“-ostól) leszedjük és pedig kézzel. Ez határozottan egyszerű olesó munkaerővel (10-12 éves gyermekmunkásokkal) végezhető. Egy bajjal azonban mégis járhat ez is, hogy t. i. ha a gyermekmunkás szeles, akkor nagyobb kárt tehet a szőlőmoly hernyónál is, amennyiben a gyorsan kapkodó gyerekkéz a fűrtől nemcsak a hernyót szedi le, de letép azonkívül sok kis bimbót, vagy már megkötődött kis bogyót és nemcsak egyes gerezdeket, de letörhet egész fűrtöket is.

Ennek kikerülése végett szükséges, hogy az efféle munkásokat egy meglelt ember szüntelenül ellenőrizze és a munkába való beállítás előtt az elébb említett körülményre figyelmeztesse. Valamint tanácsos az is, hogy e munkánál is a mennyire lehetséges, mindig csak ugyanazt az erőt, tehát az ezzel a munkával ismerős és benne jártas munkást használjuk.

Ez az eljárás csak május végén, június közepéig alkalmazható, a meddig a moly még hernyócska alakjában a fűrtökben él; alkalmazható majd augusztus elején is, a mikor a második generáció a megnőtt bogyókban fog élni. Itt azonban még nagyobb óvatosság, de nagyobb ügyesség is kívánatos, hogy a munkás kis hegyes olló segítségével a fűrtől csak is azokat a szemeket, illetve gerezdeket vágja ki, a melyek össze vannak bogozva és köztök, vagy bennök élő hernyótól meg vannak fertőzve.

A mi ez idő szerint ez ellen a kártevő ellen alkalmazható, a mikor a moly rajzani kezd,*) az csak a kifejlődött moly gyűjtéséből állhat. Ismeretes, hogy e moly valamivel nagyobb a közönséges ruhamolynál, színe barnás-sárgás és háta (helyesebben a háztető formájára összecsapott szárnya) közepén egy nyeregalaku, az állat nagyságához mérve, meglehetősen széles és barnaszínű folt látható. Nappal vesztegelve ül; félrehúzódik a levelek alá, karó és tőke repedései közé és szabadon csak ritkán látható: este annál élénkebb.

Ennek gyűjtésére alkalmas a lepkefogó lámpa, de csak is csendes és nem nagyon holdvilágos esteiken, a mikor a molyok a világozágtól összecsalogatva a lámpa körül röpködnek és vagy behullnak a lángba, vagy oda ragadnak a különféleképpen alkalmazható és ragadós anyaggal bevont felületekhez.

Ez utóbbi körülménynél fogva az erre a célra alkalmazható lámpa-fajok száma igen nagy, legtöbbje körülményes s ezért — természetesen — drága is.

A szőlőmoly előfordul Szászországnak déli (Csehországgal határos) részeiben, kivált a Szász-Svájcban nevezett rész szőlőtermelő vidékén. Előfordulása sokszor veszedelmes. Ott a szőlőművelők — mint azt Nitsche dr.-tól, a tharandi erdősz akadémiá tanárától személyesen hallottam — mindig csak lámpásokkal védekeznek és pedig a legeslegkedveltebb, legegyszerűbb módon. Erre a célra molyrajzás idején egyszerű mécseseket használnak, olyanokat, mint nálunk az éjjel virasztó szegény embereknél is láthatunk. Egy közönséges 2-3 krajzáros pohár a lámpa, abba félig vizet tölt, tetejébe tölti az olesó olajat, melyen az égő bél uszik. Az így előállított lámpákat esteledés idején, hogy a szél egyszer-mászor fel ne döntse azokat, körülbelül 1-1.2 méter magasságban szőlőkarók végéhez erősítik. Egy holdra körülbelül 10-12 ilyen lámpát használnak, néhol többet, de az összes szőlőkben úgy, hogy a kivilágított szőlő valóságban a mindenszentek napján kivilágított temetőre emlékeztet. Egy-egy hold ilyen „kivilágítása“ naponként átlag 10-12 krajzárba kerül és minthogy azt az eljárást addig folytatják, a míg csak moly mutatkozik, körülbelül két hétig, azért a védekezés az egész időre összesen 1 frt 40, 1 frt 80 krba kerül. A mécses üvegje (pohara) megmarad évről-évre.

Persze, ha a dolog úgy esik, hogy a molyrajzás a holdvilágos estékkel esik össze, ez eljárás értéke csekélyebb, de néhány napon, illetve estén át alkalmazható még akkor is.

Nagyon, de nagyon üdvös volna, ha honfaink is ezt az eljárást, de egyetértve és mindnyájan hasonlóképpen alkalmaznák.

Ezenkívül még egy eljárásról akarok megemlékezni: ez egy permetezőanyag a módosításáról szól. Dufour János, a lausannei szőlészeti kísérleti állomás érdemes igazgatója, aki e rovar ellen kivált a permetezőanyagokat már évek óta próbálgatja, eddig a pyrethrum-porok szappanos keverékét ajánlotta és sikerrel alkalmazta maga is. Minthogy azonban a valódi pyrethrum-por drága, sokszor nehezen megszerezhető és többször magas ára dacára nem is valódi, Dufour a maga anyagát akként módosítja, hogy a pyrethrumport terpentinszeszszel (nem a sűrűbb terpentinolajjal!) helyettesíti. Ő e szerét úgy alkalmazza, hogy 3 kg. szappant 100 liter vízre vesz és két liter terpentinszeszt alkalmaz. Ezt az arányt kivált a terpentinszeszre okvetlenül pontosan meg kell tartani: mert ha kevesebb a terpentinszesz, akkor a keverék nem árt a hernyónak, ha több, akkor megperzseli a fiatal bimbókat. Virágzás idején nem szabad e szerrel permetezni.

Az anyagot a fenti arányban, kiki tetszés szerinti mennyiségben állíthatja elő magának.

*) Fogságban tartott és mesterséges módon felnevelt molyhernyókból a moly már június 22-28-ika között kikelt.

Előbb a szappant kell az annak teljes feloldásához szükséges mennyiségű vízben feloldani s aztán a terpentinszeszt kell hozzáadni, használat idején hozzá kell adni a közlött keverési arány pontos kiegészítéséhez szükséges vizet (vagyis a mennyi a szappan feloldásához használt víz után a 100 részhez még hiányzik). Permetezés előtt az anyag úgy a kádban, mint a permetezőben föl-fölkavarandó. A permetezés maga pedig nem az u. n. permetező dió, hanem olyan zár segélyével történjék, hogy a kilövellt folyadék a fertőzött fűrtöt vékony, gyenge sugár alakjában érje. Ez utóbbi körülmény megköveteli azt is, hogy ez a sugár ne legyen erőteljes, hanem gyengébb, miért is, ha valaki e célra a közönséges permetezőt használja, ne dolgozzék a légszivattyú teljes nyomásával: elég, ha a munkás a szivattyú rudját csak közbe-közbe mozgatja. Jobb volna, ha erre a célra csak kis permetező kerülne alkalmazásba.

Ezt az anyagot lehet tavasszal, de a második nemzedék ellen is alkalmazni. A szerből a fűrtre tapadó anyagok, ha azokat az eső le nem mosná, (kivált a kis mennyiségű szappan) a bor minőségét semmiben sem rontják, a fűrtöt pedig nem teszik élvezhetetlenné.

A jó ügy és a teljes siker érdekében kívánatos volna, ha ezek az eljárások meghonosulnának nálunk is és pedig még most, mikor a baj kicsi és könnyű szerrel, kis költséggel orvosolható.

Jablonowski József.

SZŐLŐSZET, KERTÉSZET.

Rovatvezető: Angyal Dezső.

A meddő gyümölcsfák nyári gondozása.

Valamint bajos dolog a sötétben a színek-ről beszélni, nem kevésbé merész gondolat a gyümölcsfákat ortalomba venni, midőn azok nyár derekán ugyiszólván egész üresen állanak. Sok helyen cserben hagyták a gazdát, mert gazdag virágzásuk dacára, alig kötöttek valamelyes gyümölcsöt s azt is eddig már legnagyobb részben lehullatták.

Igazságtalanság volna ezért a gyümölcsfát okolni, mert hisz dus virágzásával elárulta a jóakarátát s legkevésbé sem tehet arról, hogy a mostoha időjárás is a játékba mártotta kezét s a kilátásba helyezett legszebb reményeket pajkos szeszélyével tönkretette.

Nem akarjuk kétségbe vonni, hogy ezzel a gazda érzékeny kárt szenvedett s ismét egy hosszú éven át kénytelen asztaláról a gyümölcsöt nélkülözni, avagy reá van utalva, hogy annak birhatásáért verejtékes pénzével a külföldnek adózzék, de azt se felejtjük el, hogy a növényi szervezet is nagyon megérezte az időjárás ezen excentrikumát s határozottan szenvedett mellette. S ha most még hozzá a gazdája is elfordul tőle s bajában nem segít rajta, annál tovább fog tartani, míg magát ismét összeszedheti s termékenységét ujabban kifejtteni képes lesz.

Nem szabad volna tehát ilyenkor az érzékenyen sujtott fákat elhagyni avagy velők semmit sem törödni; hanem fokozott ápolás és gyengéd gondozással azon kellene lennünk, hogy a csapást maguk a fák is minél hamarabb kiheverhessék.

Ha tény is az, hogy az időjárást szabályozni nem áll hatalmunkban; de viszont azt sem lehet kétségbe vonni, hogy egy kis meleg és gyengéd gondozással azon kellene lennünk, hogy a csapást maguk a fák is minél hamarabb kiheverhessék.

Amugy is régi hibája már a magyar gazdának az, hogy a gyümölcsfáival édes keveset törődik. Egy kis tisztogatás és esetleg hernyózással minden kötelességének eleget vélt tenni. De hogy az a fa a földben talál-e ele-

gendő táplálékot s képes-e azt megfelelően assimilálni, ez ugyan vajmi kevésnek jut eszébe. Hozzájárul aztán még sokszor azon helyzet is, hogy istállótrágyája a buzaföldre is csak szűken jut, még kevésbé részeltetheti annak jótékonyágában amugy is elhagyatott gyümölcsfáit.

Már pedig valamint a rekonvalens betegét jobb táplálék s gondosabb ápolásban szokták részesíteni, épp úgy nedvkeringésükben s rendes fejlődésükben zavart fákat is különleges dajkálásba kellene venni.

Hogy mennyire szenvedtek a fák az idei abnormis időjárás következtében, ezt már első pillanatokban eláruljuk a nagy részben megperzselt falevelek, melyeket megelőzőt már egy tisztességes mennyiség, mely a fájáról lehullott. Már pedig régen megmondotta boldogult dr. Lucas, hogy a falevelek milyensége a fa egészségének baromcuma. Rendes életfolyam nem is képzelhető ott, a hol a levelek megtámadva vannak. S így ha igaz az, hogy a fa levelek nélkül nem élhet, biztosra vehető az is, hogy beteg levélzet magát az életfolyamatot zavarja meg. Ezt ugyan fölösleges volna még továbbra is magyarázgatni, mert még a laikusoknak is kilencz tized része a fának egészségét annak levelei után itéli meg.

Első és főkéllék tehát ilyenkor, hogy a megbecsült vagy jobban lábadozó fának egy kis különleges vagy legalább is a szokottnál egy kissé bőségesebb táplálékot nyújtunk. Sőt még az esetben is, ha nem rendelkezünk megfelelő vagy elégséges természetes trágyával, úgy vegyük igénybe a műtrágyákat, a melyek okserüen alkalmazva akárhányszor meglepő eredményt és sikert adnak. A műtrágyáktól való tartózkodás csak az esetben indokolt, ha azok alkalmazását csak „találom módra” ejtjük meg. Így például, ha oly anyagot adunk a talajnak, a melyet esetleg alkatrészeiben amugy is elég mérvben bir.

Sohasem felesleges azonban gyümölcsfáinknál, ha ilyenkor 2—3 perzentés chilisalétromoldatot kapnak. Öntapasztalat után állíthatjuk, hogy ezáltal a fa mintegy újult erővel fog a fejlődéshez s egészséges gyarapodása által sokkal ellenállóbb lesz az idő mindennemű viszontagságaival szemben.

Hangsúlyozni kívánom azonban, hogy ezen oldatot megfelelő módon a gyökerekhez kell juttatni s azzal nem a fatörzset beönteni, hanem a gyökereket táplálni kell. Teljesen kizártnak tételizzük fel tehát azon sokszor gyakorolt, de teljesen hibás eljárást, mely a törzs töve körül szokott megejtetni. Itt határozottan és kizárólag a fa koronájának megfelelő körárokban (csurgás) kell a beöntésnek történnie.

Kitünően fokozza a hatást még azon körülmény, ha ezen oldathoz még annyi friss és szalmátlan marhaürleket adunk, hogy abból egészen hig pép váljék. Ez esetben azonban a körárkot nem szabad befednünk, hanem egy későbbi porhanyítás alkalmával nyer betakarást.

Mivel már a gyümölcsfának trágyázásáról szólunk, megemlítünk egyben még egy nyári eljárást, amelylyel fáinknak nagy hasznára lehetünk. S ez a fa földfölötti részének bepermetezése. Ez alkalommal is kitünő szolgálatot tesz a chilisalétrom, melyet azonban az esetben nagyon hígított állapotban kell használnunk. Veszünk ugyanis minden hektó vízhez 60—80 deka chilisalétromot s ezzel a fát törzsétől kezdve a koronája csucsáig minden oldalról bepermetezzük. (Dr. Lucas még 20 dk. vasgáliciot is ajánl hozzá oldani.) Talán nem is kellene megjegyeznem, hogy ezen eljárásnak esakis száraz időben van gyakorlati értelme, amidőn a permetezés lemosása veszélyeztetve nincs.

De nem csak a trágyázással kell ilyenkor a fánk segítségére jönni, hanem a kés és ollóval is. Csakhogy éppen erről a két szereszámról bizonyult be legtöbbször, hogy amennyi hasznót tehetünk velük, épp úgy a többszörös

kártétel sincs kizárva. Ezeket tehát a mily vigyázva, épp oly meggondoltan kell forgatnunk.

A nyári nyésés nem új keletű s kézzelfogható haszna miatt napról-napra nagyobb elterjedésnek örvend s kétszeresen szükséges ennek alkalmazása most, a midőn a rendes kifejlődés a közbejött időjárás következtében folyamatában megzavarva lett. Ha ilyenkor a nedvkeringés metszés által visszaszorítatik s rövidebb utra lesz terelve, úgy az összes szervi működés is, lényegesen rövidebb idő alatt, ismét rendes medrébe jut.

Betartandó ezuttal is ama általán ismert szabály, hogy rövid metszés fát, hosszú metszés termőrgyvet eredményez. Ehhez mérten kell tehát metszésünket ezuttal is alkalmazni.

Ha fánk esetleg erőtlén és gyenge, úgy halálos vétek volna azt termőre metszeni, ily esetben erős visszavágás által a fának fejlődését és gyarapodását kell elősegíteni, míg ellenes esetben, a midőn a fa csak nagysága kifejtésére dolgozik, ilyenkor a hajtás hegyeinek betörése avagy bekurtítása által a termőrgyvek fejlődését kell czéloznunk.

Mindig az arany középut marad azonban, ha a nyári nyéséssel sikerül a kellő arányt fenntartani. Vagyis legyünk azon, hogy a fa mérsékelt termését meghozza ugyan, annélkül azonban, hogy a fa fejlődése hátrányt szenvedne. Nyésünk tehát ilyenkor részint fára, részint pedig termésre, miáltal meglesz a termésünk is, meg a fa sem szenved visszamaradást.

Nem ringatom magamat azon nézetben, mintha az elmondottakkal rendkívüli s meglepő újdonságokat soroltam volna fel, noha arról viszont erősen meg vagyok győződve, hogy ezek ismétlése sohasem árt. Amennyiben azonban soraim nélkülözök az újdonság zománczát, legalább is ugyanannyi értéket kölcsönöz nekik azon körülmény, hogy tartalmuk aktuális, sikerük kipróbált s gyakorlati kivitelük most vált időszerűvé.

Liebbald Béni.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Kérdések.

315. sz. kérdés. Kezelésem alatt 79 darab anyakancza február végén leellet, a malaczkok három hetes korukban egytől-egyig nagymérvű hasmenést kaptak, az állatorvos hevitett vasat rendelt naponta az ivóvizükbe tenni, de bizony ez nem használt semmit, a malaczkok erősen lesoványodtak és elhullott közülök 30 darab. Május elsején elválasztottam a malaczkokat, mert láttam, hogy az anyatej nem használ nekik semmit, de az anyakoczk is úgy el voltak soványkodva, hogy alig tudtak már kijárni a legelőre, pedig naponta háromszor kaptak tengerit.

A malaczkok egy hónap alatt szemlátomást épültek s megnöttek, de ezelőtt két héttel kettő ismét beteg lett, a lábuk kezdett fájni s két nap alatt elpusztultak. Azóta már soknak megfájdult a lába, ezeket azonnal elkülöníttem a többtől, de jól esznek és egy sem hullott el belőlük. 306 darab malacz naponta háromszori etetésre kap 240 liter tengerit s ilyen kevés tengeri mellett is jók a malaczkok. A koczkák az elválasztás után csak egy héttig kaptak még tengerit, de jó kövér legelőjük van s még sem javultak semmit, még inkább lesoványodtak, mint a milyenek az elválasztáskor voltak, e hó 5-én 20 darabot ki kellett választanom belőlük, mert annyira sántikáltak, hogy nem lebetett a legelőre kihajtani őket és egy el is hullott belőlük másnap, a többinek naponta háromszor moslékot és kétszer tengerit adok és azóta 4 kivételével javultak keveset, de most is fáj a lábuk és olyan ingadozva járnak, enni pedig nagyon mohón esznek, aminek az a következtése, hogy félre

mennek és hánynak s aztán megint enni kezdenek.

Az állatorvos 5—8 naponként karbolos moslékot rendelt, hogy adjak az egész nyájnak, a mit én nem igen látok jónak.

Még megjegyzem, hogy május 4-től 9-ig lemalacozott 9 kocza és ezeknek a malaczkoknak is éppen úgy, mint a 306 darabnak, nagy hasmenése van s már három el is pusztult belőlük.

Szurdok.

B. I.

316 számú kérdés. A főváros külterkén, nyaralókhöz közel lakom. Birtokom melyen jó rétem van, néhány órai távolságra van tőlem. Innen hozatok be takarmányt teheneimnek. A közel nyaralókban vannak vevőim.

Igen lekötelezne azon tapasztalt gazdátársam, ki nekem kezdőnek és igen nehéz viszonyokkal, de esüggedetlen kedvvel küzdőnek böles tanácsesal szolgálna arra, hogyan, mennyit etessek, hogy lehető legjobb tejet kaphassak.

Zöld takarmányt nem etethetek, mert kis birtokom távolsága ezt nem engedi. Gyári moslékot etetni nem akarok. Vevőim ilyen tejet nem vesznek. Ősztől tavaszig van répám, szénám szárított sűrű kukoriczám, polyvám, kukoriczár, kukoriczalevél póttakarmánynak.

Májusban midőn már répám nem volt, szénát vágtam árpadarával és sós vízzel megnedvesítve korpával, árpadarával és aprított burgonyával keverve adtam napjában kétszer, utána szénát szálasan.

Most burgonyám midőn elfogyott, szép leveles, zölden szárított lóherét vágtam szecskának, sós vízzel megnedvesítve korpával, árpadarával (ilyen árpakása gyárból kikerülő árpakorpával) keverve adtam naponként kétszer reggel 5 órakor. Utána jó szénát, délbe kevés szénát és délbe ivó viz helyét korpás moslékot.

A tej gyenge 16 fokos. Igen nagy hálára kötelezne azon tapasztalt gazda, ki szíves lenne tanácsot adni, mivel pótoljam az etetést, hogy jó tejet kaphassak. A szecskázott száraz és fenntebb jelzett módon etetett lóhere közé keverjük-e most burgonyát is? Ez kissé drága most, de mégis megteszem, ha eredménye lesz. Vagy adjak némi olajpogácsát közéje? Szóval igen nagyon segítene rajtam ki tanácsot adna, hogy a fent sorolt és rendelkezésemre álló takarmányokból hogy és mennyit etessek őztől tavaszig és tavasztól őszig.

W. Gy.

Feleletek.

Malaczkok hasmenése. (Felelet a 315. sz. kérdésre.) Ámbár a közölt tünetek csak általában akut gyomor-bélhurutra utalnak, igen valószínű, hogy a megbetegedés alapoka sertésveszes fertőzés és pedig annál inkább, mert a sántítás is gyakori jelenség a járvány kezdetén és mert ugyanabban a községben más sertésnyájban már tömeges elhullás észlelhető. E lap hasábjain ismételtén szóltunk azokról az óvintézkedésekről, melyekkel a járvány ellenében még legtöbbet lehet elérni s ezek szigorú betartása ajánlatosabb is, mint az olasz anyaggal való ojtás, mely eddig nem bizonyult be hatásosnak.

—y—

Budapesti gyapjuaukeziók.

I. nap.

Budapest, július 7-én.

1894. évi május 12-én nyitotta meg a Heller M. és társa cég a budapesti gyapjuaukeziók elsejét s ime, ma már XVII. izben találkoztak a székesfővárosi vigadó kistermében azok, kik a magyar gyapjunak modern formák közt való forgalomba hozatalának hívei, no még azok s, kiknek köreit ezen intézmény kissé megzavarja, még egyszer lesik az alkalmat, hogy azt valami uton-módon kikezdhessék.

A várakozások, miket a gyapjuárverésekhez, jelen alakjuk és terjedelmükhöz képest fűzni lehetett, beteljesedtek.

Bebizonyították azt, — a mit oly szívesen tagadásba vettek az utolsó időkben, — hogy van még „gyapju“ Magyarországon; előmozdították, hogy annak kezelése az intézmény hatása alatt szembeszökőleg javult még az u. n. parasztyapjajánál is; és végül a mesterségesen befolyásolt árak javításához is hozzájárultak. Ki ennél még többet követel egy még a fejlődés első stádiumaiban levő intézménytől, abban aligha van meg a kellő objektivitás avagy jóakarata.

Mindig készségesen elismertem a kereskedelem közgazdasági fontosságát és teljes elismeréssel viseltetem ezen társadalmi osztály iránt.

Mindazáltal ujabban minduntalan emlékezetembe jut Jókai koszorús költőnk egy programbeszéde melyben ő nagyban dicsérte a kereskedelmet, kezdve a régi Hanzavárosoktól a modern londoni és hamburgi nagykereskedőkig, de végül is körülbelül arra lyukadt ki, hogy a mi kereskedőink jobbára — szatócsok. A jórészt kereskedőkből álló publikum ezt a kijelentést persze igen vegyes érzelmekkel fogadta s ha jól emlékszem Jókait el is ejtették, mert hát szó ami szó, kortesbeszédnek talán nem is volt nagyon szerencsés . . .

Hanem hát, vajjon a kereskedői szellem, mely első sorban „reális“ kell hogy legyen, diktálja-e azokat a tudósításokat, mely pl. a „flau“ hangulatot emleget akkor, mikor az emberek úgy licitálnak egymásra, mintha lelkük üdve függne tőle! Vagy a megbízhatóság beszél-e forintokról, mikor perczentekről kellene szólni? S vajjon csakugyan a kereskedelmi szellem dominált-e akkor az ország első kereskedelmi és iparkamarájában, mikor ez állást foglalt az aukeziók intézménye ellen; vagy nem-e inkább az a szűk látókörű szatócsszellem, melyet Jókai a magyar kereskedőben kifogásolt.

Az ember alig hisz szemének, mikor a világvárosi pretenziók dacára, Budapesten kiadják egyszerre a jelszót, hogy nekünk csak narancsaukezió való s a gyengébbek kedvéért felvilágosítólag hozzátesszük, azért, mert a narancs olyannyira egyforma, minnél többet nem látott Európa. Már úgy, mintha egy törpe mandarint egy óriási messinai narancs mellé állítok, vagy mert egy kis rekeszből a detail kereskedő négy minőséget böngészhet ki.

Azt készségesen aláírom, hogy aukezióra lehetőleg nagy és egyenletes tételeket kellene hozni, hogy ott még sok a javítani való; de teljesen érthetetlen előttem, hogy mi alapon követelik a mi budapesti gyapjuaukezióinktól még azt is, amit soha világkereskedőnek eszébe nem jutott követelni — mondjuk a londoni aukeziótól, hogy jó *konjunkturákat* is csináljanak! . . .

Kedvező körülmények összetalálkozásának voltköszönhető, hogy az első aukeziókat fokozatos árválások kísérhették, de hát annak is meg van a maga természetes határa, sőt én kezdettől fogva figyelmeztettem a gazdaközöniséget arra, hogy az aukezióktól tartósan jó eredményt csak akkor várhatunk, ha a külföldi vevőközöniséget azzal a kilátással édesgethetjük ide, hogy vagy olcsóbban vásárolhat mint eddigi piacain, vagy oly minőségeket, melyek az átlagot ismét meghaladják.

Azoknak a rosszul kezelt, nem elég kedvező rendement-t biztosító közgyapjajknak természetesen nincs meg a kívánt kereslete, valamint a vidéki ügynökök által a kistermelőktől összeharácsolt oly gyapjajknak sem, melyeknek jóformán mindegyik bundája más valami, de alig mehet „gyapju“-számba.

Az első napon kalapács alá került 3553 zsák közül visszavert 1343-ból jobbadán ezen minőségekre esik. Ellenben annál élénkebb volt a verseny a finom és nemes merinó posztógyapjak iránt, melyek dacára a nem

kedvező konjunkturáknak, újabb árválással keltek el.

A gyárosok magától értetődőleg előszere-ttel vannak a nagy egyenletes tételek iránt, mely tekintetben a mostani aukeziók szigorubb igényeknek is eleget tehetnek.

Vagy talán az sem üti meg egy aukeziótól követelte mértéket, ha p. a mai napon gróf Hunyady Imre nyájai kitünő minőségű mintaszerűleg mosott 200 zsák elektoralnegretti gyapjut bocsát árverés alá, gróf Károlyi Imre Mágócsról 187 zsákot, gróf Károlyi Gyula örökösei Karujból 100 q. jó fésűs gyapjut, nemeskéri Kiss Miklós véghegi uradalma 99 zsák cigáját és raczkát stb.

S lesznek illetően módon a második és a harmadik napnak is piéce de resistance-ai, p. gróf Károlyi Mihály debrői 265 zsák elektoralnegretti gyapja, báró Wodianer Albert gyomai 436 zsák és gróf Csekonics Endre zombolyai 215 csak zsírban nyirt fésűs gyapjai.

A vígadó kis termében az érdekelt földmivelésügyi és kereskedelmi miniszteriumok és az országos gazdasági egyesület képviselőin, az árlimitáló bizottság tagjain és számos főtiszten, számos külföldi és hazai czég megbizottjai kísérték figyelemmel az aukezió menetét.

Az elbeufi Desplanc czég képviselője, ki a gyapjuaukeziók megnyitása előtt annyit ígért a Károlyi grófok kitünő posztógyapjaira, a mennyit éppen jónak látott. Az előző aukeziókon kénytelen-kelletlen bekényszerítettett egy hausse áramlatba, csak hogy az illető gyapjak ki ne sikoljanak kezei közül. Az első napon azonban a német Herzmann és fia czég Bischofswerderben maradt a győző mellette még Enoch Kern fia (Altenberg), Offermann (Brünn), Singer (Bécs), Quittner Jakab (Troppau), Diamant (Budapest) szereztek meg a nagyobb tételeket, Gácsra két kisebb tétel maradt, sőt még a „Wollwasch“ is kilépett a küzdőterre, csak Zsolna, mely a finom minőségeket drágálotta s a középminőségekhez a következő napokon olcsóbban remél hozzá is juthatni, maradt teljes rezervában.

A mi nem aukezióra való volt, az visszament a többiben, az előző napon éppen nem tapasztaltunk „lanyha“ hangulatot, mi az árból is visszatükröződik. Legdrágábban kelt az ürményi 95 zsák (307 forint), a szemesi gyapju 304, a kéthelyi 303, mesztegnyei 300 forintjával kell.

Nem utolsó tréfa volt az sem, hogy a gróf Károlyi Tibor mácsai gyapjára egy szerény hang 130 frittal kezdte meg az árverést, míg végül is 260 frtjával cserélt gazdát.

Gróf Károlyi Tibor nyirbatori 130 zsák fésűs gyapja 119 frtjával kelt,

Szóval, az első nap úgy indult meg, hogy a gazdaközöniség nagyon meglehet eredményével elégedve. R.

A gazdasági egyesületek kudarca.

A „Politikai Hetiszemle“ ezen czím alatt éles támadást intéz a gazdasági egyesületek és első sorban az Országos Magyar Gazdasági Egyesület ellen, mert szerinte a gazdasági egyesületeknek leendett a kötelességük, hogy az alföldi munkásmozgalmak következtében gazdák és munkaadók között kielesedett ellentéteket kiegyenlítsék, szóval „rendbehozzák ezt a vizályt“, ehelyett azonban „szigorú kötelességük“ ellenére „a gazdasági egyesületek mintegy parancsszóra hallgatnak, abszolúte semmit sem cselekszenek s a szószoros értelmében összetett karokkal nézik az eseményeket.“ „A gazdasági egyesületek tehát használhatatlanoknak, komoly időkben lehetetleneknek bizonyultak s nagy kérdésnek felmerülése esetén, amikor tényleges cselekedetekre van szükség, reájuk számítani nem lehet.“

A velejét képezik ezek a szószertint idézett mondatok a hosszú lére eresztett mérges közleménynek, amelynek minden sorából kiri, hogy örül az alkalmon, amidőn az autonom gazdasági egyesületek ellen kirohanást intézhet s ezt a közérdek szolgálatának leplébe burkolhatja.

A közlemény a legnagyobb vakságot a legnagyobb rosszakarattal egyesíti, hogy a gazdasági egyesületeket legyalázhassa, éppen azért nem is tartjuk szükségesnek vele polemizálni, de azt kötelességünk éppen a gazdasági egyesületek érdekében kijelenteni, hogy a gazdasági egyesületek, valamint egy országos kérdésben sem hallgatnak, még ha ezt nekik megparancsolni is szeretnék, ugy ez alkalommal is éppen a gazdasági egyesületek voltak azok, a melyek a kérdés fontosságára a közvélemény figyelmét első ízben felhívták és pedig nem is az idén, hanem már évek előtt. A gazdasági egyesületek voltak továbbá az első abban is, hogy a baj elharapódzásának meggátlására az alkalmas eszközökre reá mutattak. Elég legyen érészben az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek még 1894-ben a parasztszocializmusról folytatott tárgyalásaira reámutatnunk, a folyó évben a cseléd- és munkástörvény revíziója érdekében tartott hosszas tanácskozmányait s azok eredményeképp a kormányhoz tett felterjesztését megemlítenünk, az OMGE. több szakosztályából a kormányhoz tett felterjesztéseket (kendertermelés és kikészítés, dohánykertészek érdekében), az OMGE.-nek a katonaság mezei munkára való szabadságoltatása tárgyában már évek előtt tett és a folyó év elején ismételt felterjesztését emlékezetbe hoznunk, az 1895. évi III. orsz. gazdakongresszus, a békésmegyei, a sárosmegyei, a torontáli, a hácsmegyei gazd. egyesületeknek e tárgyban folytatott tárgyalásait kiemelünk.

Nagyon jól tudjuk, hogy a tett javaslatok a baj megszüntetésére nem elegendők, de azt ki kell őszintén mondanunk, hogy még a tett javaslatok sem részesültek kellő figyelemben. Ha tehát a gazdasági egyesületek működése e téren meddő, azért ne az egyesületeket, hanem a náluk illetéke-sebb köröket kárhóztassa a P. H. Sz., de úgy látszik erről neki parancsszóra hallgatnia kell. A gazdasági egyesületek mai szervezete, anyagi és szellemi eszközeik nem engedik meg, hogy a tanácsadás a felterjesztések körén túl terjeszkedjenek. Gorove óta harmincz évi küzdelembe került még az is, hogy az egyesületeket országos kérdések egyöntetű megvitatására és országos gazdai közvélemény nyilvánítására egy szövetségbe egybehozni lehessen, s ma már azt kívánják, hogy évtizedek óta fejlődő és viszonyokban gyökerező országos bajt egyszerre meggyógyítsák. Am adják meg a gazdasági egyesületeknek az eszközöket, a hatáskört, alakítsák őket a gazdai érdekképviseletnek valóságos szerveivé, éles-szék így föl irántuk az általános érdeklődést és akkor higgye el a P. H. Sz., hogy a gazdasági egyesületek ugy ezen, mint más hasonló országos érdekű kérdést alaposan meg fognak oldani annélkül, hogy az ő bölcsességére szükségük volna.

De szidni és gáncsolni a gazdasági egyesületeket azért, a mit megtettek és felelőssé tenni azokért, amiket más illetékes tényezők elmulasztottak, valóban csakis attól a vakságtól és rosszakarattól telik, a melyet a gazdasági egyesületekkel szemben éppen azok részéről tapasztalunk legtöbbször, akik az egyesületekkel legkevesebbet törődnek és az egyesületeket igazán sohasem istápolták.

Ami pedig a P. H. Sz. támadásait illeti, elteszszük azokat abba a rozsdás és ártani nem tudó fegyvergyűjteménybe, amelyet a gazdasági egyesületek ellenségeinek fegyverei közül a magunk és a gazdaközöniség nagyobb multságára már eddig is szép számban egybegyűjtöttünk.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:	Oldal
Országos sörárpavaszok. — Felhívás gyümölcs-termelőinkhez. — Abraktakarmányküldemények kedvezményes szállítása. — Az Országos Törzskönyvnel előadásra bejelentett apaállatok.	973
A szociális probléma. <i>Czobel István.</i>	974
Budapesti gyapjuaukcziók.	979
A gazdasági egyesületek kudarcza.	980
Lótenyésztés.	
Stokholmi lókiállítás. <i>Faber Sándor.</i>	975
Állattenyésztés.	
Tejfelő tehének takarmányozása.	976
Néhány szó a zöldtakarmányozásról. <i>Mészáros P.</i>	977
Gazdasági állattan.	
Védekezés módok a szőlőmoly ellen. <i>Jablonowski J.</i>	978
Kertészet, Szőlőszet.	
A meddő gyümölcsfák nyári gondozása. <i>Liebbald B.</i>	978
Levélszekrény.	979
Vegyések.	981
Kereskedelem, tőzsde.	982
Budapesti gabonatőzsde. — Vetőmagvak. — Műtrágyák. — Szeszület. — A központi vásárcsarnok árújegyzése a nagyban (en gros) eladott ételmi-cikkék áráról. — Állatvásárok: Budapesti gazdasági és tenyészmahavásár. — Budapesti vágómarhavásár. — Budapesti lóvásár. — Kőbányai sertésvásár. — Budapesti szurómarhavásár. — Ingatlanok árverései (20000 frt becserkéken felül.)	983
Szerkesztői üzenetek.	983

Kinevezés. Ó felsége dr. *Csernovics Diodor* pénzügyminiszteriumi osztálytanácsost, osztálytanácsosi címének meghagyása mellett, aradi állami jószágigazgatóvá kinevezte.

Mezőhegyesi aratógépverseney. Julius hó 7-én és 8-án tartatott meg Mezőhegyesen a Csanádmegyei Gazdasági Egyesület és az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által együttesen rendezett aratógépverseney a gazdasági közönség nagy részvétele mellett. Magát a verseney lefolyását részletesen lapunk legközelebbi számában fogjuk méltatni; ez alkalommal esupán a díjazás eredményét közöljük. A *kéveköti aratógépeknél* (öt gép versenyzett) az I. díjat *egyesületi aranyérmet* a Propper Samu által képviselt *Deering-féle Ponny*, a II. díjat *állami ezüstérmet* a Szalatnay és Kroschel által képviselt *Massey-Harris-féle kéveköti*, a III. díjat, *állami bronzérmet* a Kühne Ede által képviselt *Osborne kéveköti aratógép* nyerte meg. A *marokrakó aratógépeknél* (7 gép versenyzett), az I. díjat *egyesületi aranyérmet* a Kühne Ede által képviselt *Osborne marokrakó gép*, II. díj díjat, *állami ezüstérmet* a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete által képviselt *Adriance Triumph marokrakó*, a III. díj díjat a bíráló bizottság két gépnek adta ki és pedig az *állami bronzérmet* a Propper Samu által képviselt *Ideal marokrakónak* és az egyesületi bronzérmet a Graepel Hugó által képviselt *Albion Mondel-féle marokrakó aratógép*nek ítélte oda. E díjakon kívül a bíráló-bizottság elismerő oklevéllel díjazta a Graepel Hugó által képviselt *Albion III.* nevű marokrakót és a Friedländer József által képviselt *Johannes-féle marokrakót*. Az aratógépeken kívül 4 fűkaszálo gép is került bemutatásra és pedig a *Deering-féle Ideal*, az *Adriance*, *Albion* és *Osborne* nevű fűkaszálok, melyek mindegyikét elismerő oklevéllel díjazta a bíráló-bizottság.

A földadó leszállítása Ausztriában. A múlt évben a föld adóját a Lajtán tul 2 és fél millió forinttal szállították le; azonban a kataszter revíziójánál újból 109 millió forinttal apasztották a tiszta jövedelmet s ebből folyólag az adót is. A revízió tárgyában kiküldött központi bizottság *Bilinszki* pénzügyminiszter elnöklése alatt a minap tartott ülést és tárgyalás alá vette az új beosztásra vonatkozó albizottsági javaslatot, a melynek Csehországra vonatkozó része ellen a csehek Zedtwitz gróf vezetése mellett óvást jelentettek be s miután ezt a többség el nem fogadta, a gyűlést elhagyták. Ez azonban az osztrákok belügye, bennünket

leginkább az érdekel, hogy az iparos Ausztria meg tudja adni azt a földmivelőinek, a mit nálunk makaesul megtagadnak, sőt új terhekkel folyton sulyosbitanak.

Lévai aratógépverseney elhalasztása. A bars megyei gazd. egyeslet által Léván rendezni szándékolt arató-gépverseney, értesülésünk szerint, a jövő évre halasztatott el; az elmaradásnak oka állítólag az, hogy a gépgyárosok az alföldi aratási sztrájk következtében összes gépeiken tuladtak, s így bejelentéseiket ez időre visszavonták.

A jász-nagykun-szolnokmegyei gazdasági egyesület f. hó 4-én Szolnokon választmányi ülést tartott, melyen az állattenyésztési felügyelőnek kinevezett Szalay János távozása folytán megüresedett titkári állás került betöltésre. Összesen 23 pályázó jelentkezett, a kik közül a kijelölő bizottság Biró Gézá és Kovács Albertet ajánlotta megválasztásra. Szótöbbséggel Kovács Albert a gömörmegeyi gazdasági egyesület titkára választatott meg, ki állását szeptember hóban foglalja el.

Szalma, széna- és gyapjuküldemények szállítása körüli könnyítések Poroszországban. A porosz királyi államvasutak legújabb határozománya értelmében ennek vonalain, de belső egymás közötti forgalmában június 15-től augusztus 31-ig kocsirakományokban feladásra kerülő *szalma- vagy szénaküldemények*, melyeknek megrakásához a vasut 72 méternél hosszabb nyitott kocsit rendelkezésre nem boesájt-hat 2 közönséges nagyságu nyitott teherkocsi vehető igénybe. Ily esetekben a szállítási díj mindkét kocii tényleges — de legalább is kocsinként 5000 kgnyi — suly alapul vétele mellett számittatik a 3 külön díjszabás szerint. Hasonlóképpen rakhatók meg *gyapjuküldemények* egy hosszú nyitott teherkocsi helyett 2 fedett kocsiiban, de nem nagyobb, mint 10,000 kg. raksulylyal.

Sáros vármegyei gazdák fogyasztási és értékesítési szövetkezete. A szövetkezeti eszme a mezőgazdasággal foglalkozók körében mind nagyobb tért hódít, hogy az annyira megromlott értékesítési viszonyokat a sokszor felesleges közvetítők kizárásával megjavíthassák. Ezen a téren eddig Magyarországon valóban igen kevés történt, azért annál nagyobb örömmel üdvözölhetjük a sárosmegyei gazdáknak azon mozgalmát, amely legújában Eperjes székhelylyel egy fogyasztási és értékesítési szövetkezet megalakítását eredményezte. Ezen fogyasztási és értékesítési szövetkezeteknek főczélja az, hogy különösen a kisgazdáknak mindennapi életében előforduló gazdasági szükségleteit közvetítés kizárásával olcsón beszerezhesse, később pedig megfelelő berendezkedés által a gazdáknak terményeit közösen értékesíthesse. Különös sulyt helyez a szövetkezet arra, hogy elsősorban a kisgazdáknak igényeit elégítse ki és ezért a a vármegye területén olyképp szervezkedett, hogy központi szövetkezetet tart fenn Eperjesen, melynek az egyes községekben felállítandó helyi szövetkezetek fiókjait képeznek. A szövetkezet június 14-én alakult meg, s abban minden gazda résztvehet annál is inkább, mert a szövetkezeti részvények ára 10 koronában van megállapítva, ami lehetségessé teszi, hogy részletenként való lefizetéssel még a legszegényebb gazda is a tagok sorába léphessen. Mindennél nagy jelentőségű egy ilyen vidéki fogyasztási és értékesítési szövetkezeteknek megalakulása; annál inkább bir ez jelentőséggel a felső vármegyékben, a melyeknek népe nemcsak szegény hanem egyszersmind csekély intelligenciája is, aminek következtében kétszeres mértékben van kitéve a falusi áru- és terményuzsorasoknak, akik ellen a hitel uzsoratörvényvel küzdeni egyáltalában nem lehetségessé s azokat csakis ilyen társadalmi szervezkedéssel lehet ellensúlyosni. Örömmel közöljük a sárosvármegyei gazdáknak ezen újabb alkotását mint példát az ország egyéb vidékein hasonló viszonyok között levő gazdáknak, Vajha a szö-

vetkezeti eszme a diskussióknak teréről miunél nagyobb mértékben hasonló módon a gyakorlat terére átvitetnének.

Az 1896. évi kiállítások statisztikájának igen érdekes képét mutatják az alábbi számok. A látogatók összes száma volt a budapesti kiállitáson 3.000.000, a berlinin 7 millió, a kielin 705,796, drezdain 1.200.000, nürnbergin 2.225.000, stuttgartin 1 millió, génuain 2.200.000, nisni-novgorodin 991.033.

	A legmagasabb napi látogatás	naponkénti átlag
budapesti	67,000	16,600
berlini	130,000	41,700
kieli	14,542	4,970
drezdai	45,000	12,000
nürnbergi	50,000	14,500
stuttgarti	15,000	8,130
genuai	35,000	12,870
nisni-novgorodi	27,790	7,800

A múlt évi kiállítások területére és az építési berendezési költségeire nézve szintén vannak feljegyzések. Ezek szerint:

	kiállítás területére volt négyyszög méter	összköltsége forint
budapesti	520,000	5.305,758
berlini	1.000,000	4.680,000
kieli	350,000	627,000
drezdai	100,000	204,000
nürnbergi	162,400	1.020,000
stuttgarti	46,500	254,000
genuai	260,000	1.700,000
nisni-novgorodi	791,225	7.456,000

Bécsi nemzetközi ménkiállítás. A bécsi gazdasági egyesület az osztrák földmivelési miniszterium támogatásával f. évi október hó 16—19-ig terjedő időszakban fogja a Práterben VI. nemzetközi lókiállítását megtartani. Az osztrák földmivelési miniszterium ez alkalommal szándékozik az 1898-iki fedeztetési évadra még hiányos ménlétszámot vásárlásával kiegészíteni. A eddigi kiállítások kedvező eredményei remélni engedik, hogy az idej kiállítás is nagyszámu mén fog megjelenni és a tenyésztők jó vásárt fognak csinálni. Bejelentéseket elfogad és felvilágosításokkal szolgál a bécsi gazdasági egyesület titkári hivatala (I. Herrengasse 13.)

Mezőgazdasági szeszfőzdek igénybejelentése. A m. kir. pénzügyminiszter az 1897—98. évi termelési időszakban üzletbe helyezni szándékolt új mezőgazdasági szeszfőzdek és az azok által *kisebbik adótétel mellett termelhető alkoholból igényelt mennyiség* (u. n. Kontingens) bejelentése tárgyában, a következő rendeletet bocsátotta ki: A fogyasztási adó alá eső szeszfőzdek által egy-egy termelési időszak alatt a kisebbik adótétel mellett termelhető alkoholmennyiségnek felosztásáról szóló 1888. évi XXV. t.-czikk 1. és 8. §-nak rendelkezéseire képest felhivatnak mindazok, a kik a f. évi szeptember 1-én kezdődő 1897/98. évi termelési időszakban új mezőgazdasági szeszfőzdet szándékoznak üzletbe helyezni, s azt kívánják, hogy ez a szeszfőzde a fogyasztási adók kisebbik tétéle mellett termelhető alkoholból megfelelő mennyiségben részesíthessék, hogy ebbeli igényeiket legkésőbb f. évi augusztus 3-ik napjáig bezárólag annál a pénzügyigazgatóságnál, melynek kerületében az illető új mezőgazdasági szeszfőzde fekszik, jelentsék be. Az igénybejelentés a mezőgazdasági szeszfőzdek közé való soroztatás iránti igény-jogosultság beigazolása czéljából a szeszadóról szóló 1888. évi XXIV. törvényezikk végrehajtása iránt utasítás 2. §-nak IV. pontja alatt (Magyarországi Rendeletek Tára 1888. évi folyamának 1168. lapján) felsorolt iratokkal szerelendők fel, s ha az üzletbe helyezni szándékolt új mezőgazdasági szeszfőzde tényleg már berendezve van, egyuttal a szeszfőzde üzleti helyiségeinek leírása, az edények és műeszközök jegyzéke, a szeszfőzdekben alkalmazott főzőkészületek és alkatrészeinek

egyenlő mérték szerint elkészített rajza, s az üzleti mód leírása is melléklendő. Magában a bejelentésben tartozik a szeszőzde vállalkozója kitenni azt a alkoholmennyiséget, amelyet a fogyasztási adó kisebbik tétele mellett, egy-egy időszakban termelni kíván. Végül megjegyeztetik, hogy azok az igénybejelentések, a melyek a fent megjelölt határidő letétele után nyújtanak be, a jövő 1897-98. évi termelési időszakra vonatkozó felosztásnál csak annyiban lesznek figyelembe vehetők, a mennyiben a rendelkezésre álló alkoholmennyiség a kitűzött határidőn belül jelentkezett igénylők által kimerített.

Meddő küzdelem. Abból az alkalomból, hogy a német gazdák nálunk jártak, a Pest-megyei gazdasági egyesület összeállította a megye mezőgazdasági helyzetére vonatkozó adatokat. Ezek között bennünket valósággal megdöbbentők azok, a melyek két 1/4 urbéri teljes parasztbirtok jövedelmezőségére vonatkoznak. Az egyik birtok rosszabb talaju, de a közlekedést illetően előnyösen fekszik, mert a község vasuti állomás és csak 48 kilométerre van Budapeستől. A birtok adója 25 frt, egyéb terhei mint biztosítás, csöszök fizetése, beruházás fenntartása szintén 25 frtot tesznek ki. A család fenntartására, négy tagot számítva, 142 frt kell, tehát az összes kiadás 192 frt. A bevétel ellenben, a fuvart, baromfi és állattartás hasznát is bele értve, csak 111 frt. A másik birtok a vasuttól 8-10 kilométerre fekszik, de talaja jobb s 2400 frtot ér, mihez a beruházás 400 frt értéke számítható. Az adók egyházi terhek 32 frtra rugnak s a 220 frt évi összes kiadással szemben 102 frt bevétel áll. A tulajdonos tehát sem itt, sem amott nem független, kénytelen még rendes körülmények között is más bevételi források után nézni, különben eluszik az ősi göröngy. A mi annál érdekesebb, mert a fenti birtokok értéke megüti a 2000 frtot, s a törvényhozás előtt fekvő javaslat, mely a latifundiumok eldarabolásáról szól, olyan parasztbirtokokat akar teremteni, melynek értéke legalább 2000 frt. Ezek urai azonban függetlenül birtokosok az ország nagy részében nem lesznek. Azokat az állapotokat, melyek közé a parasztbirtok Pestmegyének még a fővárosához közel fekvő részeiben is jutott, igen aggasztónak tartjuk. 10-12 holdnak egy négy tagú család fenntartására elégnék kell lenni, holott a hanyatló árak és emelkedő terhek mellett mind kevésbé lesz az. A terhek rovata mind hosszabbá válik. Az állami, megyei, községi, egyházi és kutyadóhoz járul a legelődíj, kéményseprő-, az éjjeliőr fizetése. Másfelé a tüzoltó, gyógydíj, a gyerekadó, az ezredéves pótlék és sok más. Csoda-e aztán, ha a jövedelem még akkor is folyton kevesebbnek bizonyul, ha le nem szál. Ha pedig valami baj éri a gazdát, barma elesik, gyermeke meghal, vagy lakodalmat ül — bajszámba megy jó formán ez is — akkor lehetetlen kölesönhöz nem fordulni, aztán vesz olyat, a melyet kap. Nagy bajok csiráját rejti az állapot magában s méltó, hogy vele komolyan foglalkozzunk. Nem szabad feledni azt sem, hogy a szükségletek emelkedése szinte ki sem maradhat. Nem maradt ki az urnál s nem fog kimaradni a parasztnál. A fenti számításban egy családtagra még csak 30-40 forint jut. Vajjon meddig lesz ez elég, hisz ebből egy napra kerekszám 10 krajczár esik? Az ilyen körülmények közé jutott kisparaszt nem lesz-e a szociálista izgatók részére hálás talaj, mikor látja, érzi, hogy minden iparkodása meddő marad és ő fel nem tartóztathatólag bukik lefele a lejtőn? Lehet-e aztán csodálni, hogy a főváros csodái sem tarthatják vissza a parasztságot, még Pestmegyében sem attól, hogy kivándoroljon? Az országban kevésbé kedvező helyzetben levő vármegyéből ilyenformán minden munkabíró ember idegen hazába megy boldogulását keresni, az ősi birtok pedig a labodának jut martalékul paragon.

Hágai mezőgazdasági kiállítás. A földmívelési miniszterium közlése szerint a „Société

Hollandaise d'agriculture“ (Hollandiai mezőgazdasági társaság) fennállásának 50-ik évfordulója alkalmából folyó évi szeptember hóban Hágában mezőgazdasági kiállítást rendez, melynek lötenyészési, baromfitenyészési, mezőgazdasági (buza, zab és len), gyümölcsészeti, tejgazdasági (vaj és sajt) méhészeti valamint mezőgazdasági gépészeti csoportjai nemzetközi jellegűek lesznek. Ugyanezen alkalommal *hátaslovak és fogatok* díjazása is fog tartatni, díjlovaglás, díjugratás és előhajtással. A kiállítás részvenni óhajtók bejelentéseiket folyó évi augusztus hó 1-je előtt, a társaság titkárához *P. F. L. Waldeck* urhoz Loosduinenbe (Hollandia) küldjék be.

Szállítási szerződés meghiusulása. A magyar folyam- és tengerhajózási részvénytársaság igazgatósága a bolgár kormányval hasonló szerződés megkötésén fáradozott, mint a milyen az osztrák dunagőzhajózási társasággal létezik. A bolgár kormány hozzájárult a szerződés megkötéséhez, de nagyobb előnyöket követelt, még pedig azt kívánta, hogy némely bolgár termények mint tojás, bőrök s több kiviteli cikkek 15%-al olcsóbban szállíttassék, kikérte továbbá magának azon jogot, hogy egyik meghatalmazottja útján a társaság működését ellenőrizhesse és üzleti könyveibe betekintést nyerhessen; ennek ellenében hajlandó a bolgár kormány a beviteli bolgár cözgeket nevezett társaságnak ajánlani. A részvénytársaság ezen üzleti érdekeibe vágó feltételt el nem fogadta és a tárgyalás folytatását megszakította.

Magyar liszt Natalban. *Durban-i* konzulatusunk jelenti, hogy az utolsó időben kísérletet tettek Natalban a magyar liszt bevitelével. Eddig a szükségletet kizárólag Ausztrália és az Egyesült-Államok fedezték, a magyar liszt-szállítmányok minőség tekintetében teljesen kielégítették a fogyasztók kívánságát. Könnyebb összeköttetések és közvetlen kirakodás mellett ez üzlet fejlődésképes volna. Természetes, hogy első sorban az ár kérdése volna a határozó. Ezenkívül a magyar exporteuróknak több gondot kellene fordítani a tetszősebb csomagolásra. Legjobban kelnek a 100 angol fontos zsákok. Natalban már így szokták azt meg az ausztráliai és amerikai liszteknel s ennek a dolognak a figyelembe vétele rendkívül megkönnyítené a magyar export állandóságát.

A peronospora elleni védekezésre a kecskeméti por és a burgundi keverék együttes alkalmazása kitünően sikeresnek, olcsónak és felettebb tartós hatásnak bizonyulván, azon szőlőbirtokosainknak, a kik ez irányban még eddig kísérletet nem tettek, ajánljuk, hogy ezen permetezési mód előnyeiről maguknak meggyőződést szerezzenek. A kecskeméti por és a permetezési receptek beszerzése végett Kecskemétre, Mayerfi Zoltánhoz tessék fordulni.

Mit tegyünk?

Magyar agrárpolitika, az igazi.

3980 Irta: **EMÖDY JÓZSEF,**

földbirtokos Suránkán, (Nyitra megyében).

Minden gyakorló mezőgazda által megszerzendő, ki a kibontakozás útját az **agrárvalóság** világszerte maga előtt akarja látni. — Kapható: **SINGER ÉS WOLFNER** könyvkereskedésében, Andrásy-ut 10. sz.

Ára 80 krajczár.

Szakértő szőlőművelésre

tanít, ugy az amerikai, a székéneggel való, mint a homoki termelésnél

BORÁSZATI LAPOK

(Szerkesztő: **Baross Károly**. Társzerkesztő: **Dr. Drucker Jenő**.) 28 év óta fenálló szaklap, megjelen minden Vasárnap. Legalább feléves új előfizetők ingyen kapják.

A „Magyarország szőlőtermelésének múltja és jelene“ című milleniumi diszmuvet (bólti ára 3 frt.), 264 nagy album alakú oldalon, 360 ábra és fényképpel, 3 díszmelléklettel, 80 magán szőlőtelep tanulságos leírásával. — A „BORÁSZATI LAPOK“ kiadóhivatala Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. sz. Előfizetési ára egy évre 5 frt; félévre 2 frt 50 kr.

KERESKEDELEM, TÖZSDE.

Budapesti gabonátözsde.

(Guttman és Wahl budapesti terménybizományi cég jelentése.)

Napi jelentés 1897. július 9.

Készbuza ma gyengén volt kinalva, a malmok kevés vételkedvet tanusítottak, a tegnapi lanya zárlat következtében a külföldről jelentett bágyadt kurzusok behatása alatt az irány ellanyhult, elkelt néhány ezer mm. és az árak 5-7 1/2 krral olcsóbbak.

Említésre méltó eladások nem történtek.

Készrozsban alig volt forgalom és az árak gyengén tartottak maradtak.

Árpa szilárd, mert óaru alig kapható.

Tengeri szilárd.

Zab tartott.

Határidők realizálásokra lanyhán indultak, visszavásárlásokra ismét megszilárdultak.

Következő kötések történtek.

	Kötetett.	Déli zárlat.
Őszi buza	8.68—8.83	8.83—8.84
Őszi rozs	7.00—7.09	7.08—7.09
Őszi zab	—	5.46—4.8
Jul.—aug. tengeri	4.28—4.31	4.31—4.32
Aug.—szept. tengeri	4.38—4.41	4.41—4.42
Aug.—szept. repcze	12.40	12.40—50

Szeszüzet.

Szesz. (Goldfinger Gábor szeszgyári főtisztviselő tudósítása.)

A szeszüzletben a héten szilárd irányzat uralkodott és a szeszarak 13 krral drágábban zárlanak. Finomított szesz iránt még mindig élénk az érdeklődés és több nagyobb tétel bpesti és vidéki vevők által 52.50—52.63 frton lett vásárolva. Élesztőszesz csekélyrel drágább 51.75—52 frton kelt el.

Mezőgazdasági szeszgyárak által kontingens nyers szesz e héten gyéren volt kinalva és minthogy a készletek csekélyek, ugy csak kisebb tételek kerültek forgalomba 25 krral drágábban.

A kontingens nyersszesz ára Budapesten 15.—15.25 frt.

Bécsi jegyzés 16.50—16.60 frt kontingens nyersszeszért.

Prágai jegyzés 51.30—51.40 frt adózott burgonyaszeszért.

Trieszti jegyzés 8.25—8.50 frt hektoliterenként 90% magyar kiviteli szeszért.

A kivitel e héten szünetelt.

Vidéki szeszgyárak közül: Losonc, Kenyérmező, Arad, Baja 25 krral drágábban, a többiek változatlanul jegyeznek.

Budapesti zárlatárak e héten: Finomított szesz 52.50—53.—frt, élesztőszesz 51.75—52.—frt, nyersszesz adózva 51.50—51.63 frt, nyersszesz adózatlan 12.25—12.50 frt, denaturált szesz 17.25—17.50 frt. Kontingens nyersszesz —.—.—.

Az árak 10,000 literfokonként hordó nélkül budapesti vasútállomáshoz szállítva készpénzfizetés mellett értendők.

A központi vásárcsarnok árjegyzése nagyban (en gros) eladott élelmiczikkek áairól.

Magyar gazdák vásárcsarnok ellátó szövetezeteinek jelentése 1897. július hó 7-éről. Jelentésünk az elmúlt napokról a következő: Gyümölcs iránt az érdeklődés tartós, különösen befőzni való spanyol meggy és kajszinbarack keresett, ezek beküldése ajánlatos. A befőzni való gyümölcs főkélléke, hogy hibátlan és az érés első stadiumában legyen. Csomagolása 5 kgos kosarakban történik, a fedéllel a gyümölcsöt jól le kell szorítani hogy a gyümölcs a szállítás alatt össze ne törjék.

Zöldégyfélék közül sárgarépa, petrezselyem, zeller keresett, idei rozsburgonya ára 2 frt 50 kr, sárga 3 forint mtként.

Tojásarak nagy ládánként 1 frittal estek.

Baromfi árak szilárdak. Hizott liba és sütni való csibe állandóan keresett.

(A székesfővárosi vásárcsarnok-igazgatóság jelentése a „Köztelek“ részére). Budapest, 1897. július 8-án.

Hus. Marhahus hátulja I. oszt. 1 q frt 52—55, II. oszt. 46—50, III. oszt. 42—45, eleje I. oszt. 50—52, II. oszt. 46—48, III. oszt. 40—45, borjúhús hátulja I. oszt. 48—60, II. oszt. 46—56, eleje I. oszt. 44—52, II. oszt. 35—40, birkahús hátulja I. oszt. 36—44, II. oszt. 34—40, eleje I. oszt. 34—40, II. oszt. 32—36, bárány kifejtve 1 db —.—.—, bórben —.—.—, sertésus magyar szalonnával elsőrendű 1 q 52.5—53, vidéki —.—.—, sza-

lonna nélkül elsőrendű 55-57, vidéki —, sertés-
hus pörkölt —, sertésus szerb szalonnával —
—, szalonna nélkül —, sertésus füstölt magyar
60-64, idegen (vidéki) —, sonka nyers 1 kg.
50-72, füstölt belf. csonttal 75-90, csont nélkül 0-75
—0-80, sonka füstölt külf. csont nélkül 0-90-1-
—, szalonna sózott 1 q 49-51-50, füstölt 54-55-0, sertés-
zsír hordóval 52-5-52-5, hordónélkül 51-0-51-0, kolbász
nyers 1 kg. 58-60, füstölt 55-70, szalámi belföldi 130
—160, külföldi —, malacz szopós élő 1 db —,
tisztított —.

Baromfi. a) Élő. Tyúk 1 pár frt 0-95-1-20,
csirke 0-60-1-15, káppan hizott —, sovány 1-
—1-30, réce hizott 1-20-1-60, sovány —, lud
hizott 4-—5-—, sovány 1-60-2-50, pulyka hizott 0-
—0-—, sovány 2-50-2-50. b) Tisztított. Tyúk 1 db frt
—, 1 kg. 0-40-0-50, csirke 1 db 0-25-1-—, 1 kg.
—, káppan hizott 1 db 0-80-1-20, 1 kg. —, —,
réce hizott 1 db 1-20-2-50, 1 kg. —, félkövér
1 db 0-40-1-—, lud hizott 1 db —, 1 kg. 0-50-
0-50, félkövér 1 db —, 1 kg. —, pulyka hizott
1 db 1-60-2-20, 1 kg. 45-80, félkövér 1 db 1-50-2-50,
1 kg. 40-50, ludmáj 1 db 30-1-—, 1 kg. 1-—1-40,
ludzsír 1 kg. 70-0-80, idei liba 1 db 1-5-2-0.

Hal. Élő. Harcsa 1 kg. frt 0-80-1-—, csuka 0-
—0-—, ponty (dunai) 0-80-1-—, süllő —, ke-
cege —, márna —, czompo 0-50-0-60,
angolna —, apró kevert 0-20-0-25, lazac —,
pisztráng —.

Tej és tejtermékek. Tej 1 lit. frt 0-08-0-09,
lefölözött 0-05-0-07, tejszín 0-24-0-36, tejföl 0-26-0-35,
tehénvaj (tea) 1 kg. 0-90-1-20, I. rendű 0-70-0-80, II. r.
0-60-70-—, olvasztott 70-1-00, Margarin I. rendű —
0-—, II. rendű 0-—0-—, tehénturó 0-10-0-18, juh-
turó 30-45, líptói 0-32-0-48, juhsajt 0-20-48, emmen-
thali sajt 0-80-1-10, groji sajt 0-70-0-74.

Liszt és kenyéremű. Fehér kenyér 1 kg. frt
0-11-0-15, barna kenyér 0-09-0-11, rozskenyér 0-09
—0-09. Buzaliszt 00 sz. 1 q —, 0 —, 1 —,
2 —, 3 —, 4 —, 5 —.

Hüvelyesek. Lencse magyar 1 q frt 7-12 stoke-
raui 16-18, borsó héjas magyar 7-5-14-—, koptatott
magyar —, külföldi 14-24, bab fehér apró 7-10,
nagy 5-14, szines 8-13.

Tojás. Friss I. o. (1440 db.) 1 láda frt 23-0-24-—,
II. oszt. (1440 db.) 20-21-—, meszes —, orosz tojás
100 db. —, tea tojás 2-20-2-—, törött tojás
—-0-.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés frt 0-20-4-—, 1 q
6-25-—, Petrezelem 100 kötés 0-20-4-0, 1 q 12-20,
zeller 100 drb 1-2-50, karalábé 0-40-1-—, vöröshagyma
100 köt. 0-35-9-—, 1 q 5-0-8-—, foghagyma 100 köt.
10-12, 1 q 7-0-14-0, vörösrépa 100 drb 0-70-1-20,
fehérrepa —0-—, fejeskáposzta 3-10, kelkáposzta
100 drb 0-50-1-6, vörös káposzta —, fejjesaláta 0-20-
1-50, kötött saláta 20-70, burgonya, rózsá 1 q —
0-—, sárga 2-50-3-5, külföldi —0-—, fekete retek 100
drb 0-40-1-50, uborka nagy salátának 1 drb 4-12,
savanyítani való 100 drb 0-6-1-0, savanyított 1-5-2,
zöld paprika 1-5-2-5, tök főző 3-0-10, zöldbab 0-03-
0-09, zöldborsó hüvelyes olasz 1 kg. 7-12, fejtett 1 lit.
12-18, tengeri 100 cső 1-1-1-4 karfiol 100 db —,
paradicsom 1 kg. 0-15-0-24, spárga —, torma
100 db 8-12.

Gyümölcs. Fajalma 1 q frt —, közönséges
alma 12-22, fajkörte —, közönséges körte 10-20,
szilva magvaváló —, vörös —, aszalt 12-29,
cseresznye olasz 30-40, közönséges 8-15, meggy faj
25-44, közönséges 9-25, ribizli 6-20, barack kaj-
szin 20-40, ősz —, dinnye görög nagy 100 drb
—, görög kicsi —, sárga, faj —, közönsé-
ges —, szőlő 1 q —, csemege —, dió (faj,
papirhéjú) 2-32, közönséges 16-22, mogyoró 25-25,
gesztenye magyar —, olasz —, narancs messi-
nai 100 drb 1-50-2-4, pugliai 2-0-2-0, mandarin 0-
0-—, citrom 1-20-1-60, füge, hordós 1 q 15-18, koszo-
rus 17-50-20, datolya 42-54, Mazsolaszőlő 44-60
Egres 1 lit. 4-7 kr, Éper 1 kg 20-0-40.

Fűszerek és italok. Paprika I. rendű 1 q. frt
30-0-52, II. rendű 18-30, csöves —, (szá-
rított) —, köménymag —, borsókamag
—, mák 1 q. frt —, méz csurgatott 0-32-
0-50, sejtken 1 kg. 1-—1-—, szappan szin 24-25-—,
közönséges —, fehérbor asztali palaczkban 1 lit.
0-40-0-60, vörös asztali palaczkban 0-55-0-85, házi
pálinka palaczkban 0-—0-00, ásványvíz palaczkban
—.

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület Mester-
uteza, 1897. július 9. A székesfőv. vásárgazgatóság
jelentése a „Köztelek” részére.) Felhozott a szokott
közlegekből 212 szekér réti széna, — szekér muhar,
21 zsupszalma, 7 szekér alomszalma, — szekér takar-
mányzalma, — szekér tengeriszár 47 szekér egyéb
takarmány (lóhere, luczerna, zabosbüköny, kles sw.),
800 zsák szecska. A forgalom élénk. Arak q-ként a
következők: réti széna 200-280 muhar uj —,
zsupszalma 1100-1300, alomszalma 140-160, egyéb
takarmány —, lóhere —, takarmány-
zalma —, tengeriszár —, luczerna —,
—, sarju —, szalmaszecska 180-220, széna
—, uj —, zabosbüköny 200-230. Összes
kocsiszám 295, suly 236000 kg.

Állatvásárok.

Budapesti gazdasági és tenyészmahavásár. 1897.
július hó 8-án. (A budapesti közigazgatóság és marha-
vásárgazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.) Felhaj-
tatott: 253 db, ugymint: jármos ökör elsőminőségű 71
db, közép 141 db, alárendelt — db. Fejőstehén: fehér
— drb, tarka — drb, bonyhádi — drb, tarka ökör 31
db, tinó — db, jármosbivaly 10 db, hizlalni való fehér
ökör — db, tarka — db.

A gazdasági mahavásár gyorsan bonyolódott le
s az összes ökrök jó árak mellett adtak el.

Következő árak jegyeztettek: Elsőrendű jármos
ökör 350-390, középminőségű jármos ökör 260-265,
alárendelt minőségű jármos ökör —, hizlalni
való — forintig páronkint. Jármosbivaly 230-250
jobb minőségű jármos ökör —, tarka bekötötti való
ökör —230 frtig mm-kint é. s. Fejőstehenekért és
pedig: Fehérszörű magyar tehén —, tarka kevert
származásu tehén —, bonyhádi tehén —
frtig, bika — frtig páronkint.

Budapesti vágómahavásár. 1897. július hó
8-án. (A budapesti közigazgatóság és marhavásárgazgatóság
jelentése a „Köztelek” részére.) Felhajtatott: 3262 db
nagy vágómahar, nevezetesen: 1120 db magyar és tarka
ökör, 496 db magyar és tarka tehén, 1226 db szerbiai
ökör, — db boszniai ökör, 231 db szerbiai tehén, 72 db
bika és 109 db bivaly.

Minőség szerint: 697 db elsőrendű hizott,
2131 db középminőségű és 431 db alárendelt mi-
nőségű, — db elsőrendű hizott ökör, — db közép-
minőségű ökör és — db alárendelt min.

A mai vágómahavásár, dacára annak, hogy
idegenek ismét meglehetősen számban jelentek meg, vontat-
ott irányzatban nyert lebonyolódást. Az árak 1/2 frrtal
csökkentek.

Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar
ökör jobb minőségű 26-—29 1/2, kivételesen —,
hizott magyar ökör középminőségű 24-—25 1/4, alá-
rendelt minőségű magyar ökör 20-—23-—, jobb minő-
ségű magyar és tarka tehén 25-30-—, kivételesen tarka
tehén —, magyar tehén középminőségű. 20-—24-—,
alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 20-
—24-—, szerbiai ökör jobb minőségű 24-—28 1/2, kivé-
telesen —, szerbiai ökör középminőségű 17-23-—,
szerbiai ökör alárendelt minőségű 17-22, szerbiai bika
22-—28-—, szerbiai bivaly 16-—21-—, kivételesen
— frtig métermázsánkint elősúlyban.

Budapesti lóvásár. Budapest, 1897. július 8.
(A budapesti vásárgazgatóság jelentése a „Köztelek”
részére.)

A vásár élénk vételkedv mellett folyt le.

Felhajtatott összesen 823 db. Eladatott 402 db.
Jobb minőségű lovakkól hátsó 26 db, eladatott 12 db
160-200 ftrért, könnyebb kocsiló (jukker stb.) 84 db,
eladatott 34 db 105-180 ftrért, nehezebb kocsiló
(hintós) 16 db, eladatott 4 db 200-240 ftrért, igás
kocsiló (nehéz nyugoti faj) 38 db, eladatott 14 db 140
—200 ftrért, ponya 4 db, eladatott — db — ftrért;
közép minőségű lovakkól: nehezebb félék (fuaros ló
stb.) 170 db, eladatott 80 db 35-100 ftrért, könnyebb
félék (parasztlós stb.) 224 db, eladatott 66 db 25-80
ftrért; alárendelt minőségű lovakkól 261 db, eladatott
192 db 8-24 ftrért. Bécsi vágóra vásároltatott 31 db,
az állatkert és kutyák részére vásároltatott 6 db, tu-
lajdonjogra gyanus ló lefoglaltatott — db, ragályos be-
tegségre gyanus ló lefoglaltatott — db, takonykór miatt
a gyepmesterhez küldetett — db.

Kőbányai sertésvásár. 1897. július 9. (Első
magyar sertésüzemelési társaság telefon-jelentése a
„Köztelek” részére.) Az üzlet szilárdabb volt. Heti átlag-
árak: Magyar válogatott 320-330 kg. nehéz — kr,
280-300 kg. nehéz — kr, öreg 300 kgontuli —
kr, vidéki sertés könnyű — krajczár. Szerb 48-50-—
kr. Román — tiszta kg. páronkint 45 kgr. élet-
súlylevonás és 40% engedmény szokásos. — **Eleség-
árak:** Tengeri ó 4-60-— frt, árpa 5-60 frt Kőbányán
átvéve. **Helyi állomány:** július 2. marad 32984 drb.
Felhajtás: Belföldről 849 drb, Szerbiából 2273 darab,
Romániából — drb, egyéb államokból — darab.
Összesen 3122 db. Főösszeg 36108 db. Állomány
és felhajtás együtt — drb. **Elhajtás:** budapesti fo-
gyasztásra (I-X. kerület) 1620 drb, belföldre Budapest
környékére 1092 drb, Bécsbe 598 drb, Csehországba,
Morvaország és Sziléziába — drb, Ausztriába 313 db,
Német birodalomba — drb, egyéb országokba — db.
A szappangyárakban feldolgoztatt: a szállásokban el-
hullott 7, vasuti kocsi-ból kirakott hulla 7, borsókásnak
találtatott 17, összesen 31 drb. Összes elhajtás 3654
darab. Maradt állomány 32452 drb. A részvény-szállá-
sokban 8202 drb van elhelyezve. Az egészségi és tran-
zítószállásokban maradt 6547 drb. **Felhajtás:** Szerbiá-
ból 2273 drb, Romániából — drb, összesen 8820 drb.
Elhajtás: 3102 drb, maradt állomány 5718 drb és
pedig 5718 drb szerb és — db román. Az egészségügyi
szemlénél jan. 1-től máig 235 drb a fogyasztás alól ki-
vonatott és technikai célokra feldolgoztatt.

Budapesti szurómahavásár. Július hó 8-án
A székesfővárosi közigazgatóság és mahavásár igazgatóság
jelentése.

Felhajtatott: 584 drb belföldi, — drb galicziai,
— drb tiroli, 38 db növendék élő borju, 20 db élő
bárány; — drb belföldi, — drb galicziai, — drb
tiroli, — drb bécsi, — drb növendék borju, — drb
öltött bárány, — drb élő kecske.

A mai borjuvásár élénk lefolyásu volt.
Arak a következők: Élő borjuk: belföldi 15-24
frtig, kivételesen — frtig dbonkint, 32-40 frtig, kivé-
telesen 42 frtig sulyra, növendék borju — frtig,
kivételesen — frtig dbonkint, 20-23- frtig sulyra.
Öltött borju: belföldi —, kiv. —, tiroli — frtig, gali-
cziai — frtig, növendék borju — frtig dbkint,
öltött bárány — frtig, bécsi — frtig sulyra. Élő
bárány — frtig, kivételesen 0- frtig páronkint.
Élő kecske — frtig páronkint. Hizlalt ürü —.

Ingatlanok árverései (20000 frt becsértéken felül.)

(Kivonat a hivatalos lapból.)

Julius 19	Kisvárdai kir. a tkvi ha- járásbírótság tóság	Ferenczy Emil	102546
Julius 22	Szászrégeni a tkvi ha- kir. jbiróság tóság	Bregyán Velicska Viktor	78000
Julius 27	Verseczi kir. a tkvi ha- járásbírótság tóság	De Pottre Anna	30244
Aug. 2	N.-Kállói kir. a tkvi ha- járásbírótság tóság	Okoliesányi Menyhértné	59483
Aug. 3	Budapesti kir. a tkvi ha- törvényszék tóság	Piller Lajosné	20715
Aug. 16	Nyiregyházi a tkvi ha- kir. tvszék tóság	özv. Fráter Sándorné	36793
Aug. 23	Király-helme- czi k. jbiróság tóság	Piliszy Ferdinánd	32907
Szept. 15	Duna-Abonyi a tkvi ha- kir. jbiróság tóság	Rózsa Mihály	83091

Szerkesztői üzenetek.

K. E. N.-Szalonta. Tejeskannái czinezését bár-
mely bádagos elvégzi. A jutányosság az alku dolga.

D. G. Nagy-Olves. A beküldött lóhere sem réti-
(Trif. pratense), sem fehér- (Trif. repens), hanem korcs-
here (Trif. hybridum). Az apiontól megtámadott lóherét
legjobb bevermelni. Lovának bajáról látatlanban véle-
ményt nem mondhatunk. A csikók pókjai megerőltetés-
től is származhatnak. Titkos gyógyszeréktől óvakodjék.
A peronoszpóra ellen legjobb a bordói keverék. Erről
a „Köztelek”-ben is sokszor irtunk, de megtalálja a
„Köztelek Zsebnapiárban” is.

O. Gy. Tápió-Süly. A szocializmus megszünteté-
séről irt közleményét nem használhatjuk. Nagyon is
rövid és homályos.

AZ ORSZ. magy. gazd. egyesület tulajdona.

Lapfelügyelő-bizottság: Gróf Dessewffy Aurél, Bernát
István, dr. Darányi Gyula, Forster Géza, Galgóczy
Károly, dr. Hagara Viktor. — Főszerkesztő és kiadá-
sért felelős: Forster Géza az O. M. G. E. igazgatója.
— Felelős szerkesztő: Szilassy Zoltán az O. M. G. E.
szerkesztő-titkára. — Társzerkesztő: Buday Barnabás.

Első magyar gazdasági gépgyár részvény-társulat.

Gőzcseplőink

a tökéletesség legmagasabb fokán állanak.

Magyarország legnagyobb és egyedüli
gazdasági gépgyára
mely a gazdálkodáshoz szükséges
összes
gazdasági gépeket gyártja.

*Részletes árjegyzékkel és szakbavágó fel-
világosítással díjmentesen szolgálunk.*

**Kérjük minden kérdéssel biza-
lommal hozzánk fordulni,
készséggel adunk kimerítő és
felvilágosító választ.**

Czim:
**Első magyar gazdasági gépgyár
részvény-társulat**
BUDAPESTEN.

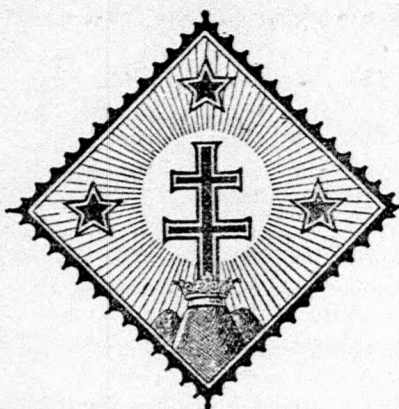
Czímre ügyelni tessenek!

A „HUNGARIA“

MŰTRÁGYA, KÉNSAV és VEGYI IPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ajánl:

SUPERFOSZFÁTOT, CHILISALÉTROMOT



és minden más műtrágyafé-
léket, legjutányosabb áron
és elismert kitűnő minő-
ségben.

Központi Igazgatóság:

BUDAPEST,

V. Váci-körut 21. szám.

Herényi Gotthard Sándor
és

Rovara Frigyes

művét érdeklődőknek ingyen és bér-
mentve küldjük meg.

Magy. kir. államvasutak.
9514/97. CI. szám.

Hirdetmény.

(A magy. kir. államvasutak által kezelt h. é. vasutak közös áruhátszabásának új kiadása.)

Folyó 1897. évi augusztus hó 1-én a m. kir. államvasutak kezelése alatt álló h. é. vasutak közös áruhátszabásának (II. rész) új kiadása lép életbe. Ezzel egyidejűleg a nevezett h. é. vasu-
takon 1895. évi december hó 1-től valamint a nagyikindia-agybeckereki és szatmár-nagybányai
h. é. vasuton a megnyitás napjától és a taracsvölgyi keskenyvágányu h. é. vasuton az 1895. évi
október hó 1-től érvényes áruhátszabások összes pótlékaikkal együtt valamint a fentnevezett díj-
szabáshoz tartozó 1897. január 1-től érvényes függelék hatályon kívül helyeztetik.

A díjshabás azon új kiadásába vétettek a székesfehérvár-sárbogárdi, szeged-szörög-karlovai
és szegvár-bátaszéki h. é. vasutak, melyeken a díjshabás csak az illető vasutak megnyitása nap-
jától lép érvénybe.

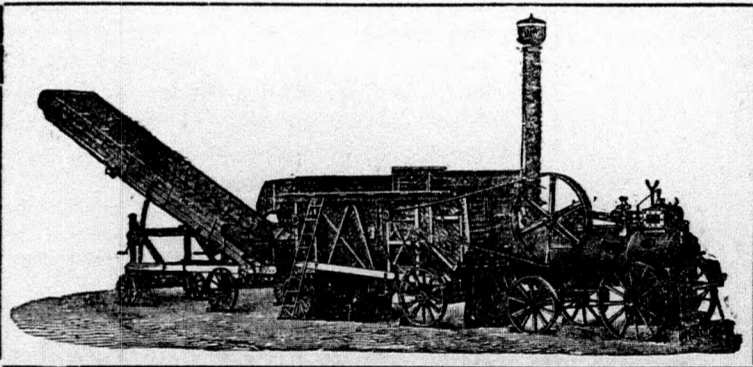
Ezen díjshabás egyes h. é. vasutakon díjmérséklékeket, viszont azonban csekélyebb, a
díjtételek szabályozásával összefüggő díjemeléseket is tartalmaz, mely utóbbiak ugyancsak f. évi
augusztus 1-én lépnek hatályba.

A díjshabás és függeléke külön-külön magyar és német kiadásban fog megjelenni és a m.
kir. államvasutak igazgatóságánál (Csengery-utca 33.) július végén lesz kapható. Egy díjshabás-
nak ára 2 korona, a függeléknek ára 50 fillér darabonként.

Budapest, 1897. június hó 26-án.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)



UMRATH és TÁRSA

mezőgazdasági gépgyárosok,

— BUDAPESTEN, —

V., Váci-körut 60. szám.

Kedvező árak és fizetési feltételek mellett szállítanak ki-
tűnően működő és több fontos újítással bíró

gőzcséplőkészleteket

valamint kazalozókat

minden nagyságban a legmesszebbmenő jótállás mellett.

Ugyanott egytetemes és többvasu ekék, boronák,
hengerek, trieurök, vetőgépek, kaszáló- és
aratógépek, lógereblyék, járgányos cséplő-
készletek, rosták stb. rendkívüli nagy választékban,
a legjobb szerkezetben olcsó árakon beszerezhetők.

KÉPES ARJECYZÉK ÖSSZES GAZDASÁGI GÉPEKRŐL KIVANATRA INGYEN ÉS
BÉRMENTVE KÜLDETIK.

Országos Magyar Kölesönös Biztosító Szövetkezet.

BUDAPESTEN, VIII., József-körut 8.

Alakult 1894. évban.

Elnök: TELEKI Géza gróf. Alelnök: CSÁVOSSY Béla.

Igazgatósági tagok:

ANDRÁSSY GÉZA gróf., BUJANOVICS SÁNDOR, DESSEWEFFY ARISTID, KOMJÁTHY BÉLA,
PÉCHY TAMÁS, PÜSPÖKY EMIL, RUBINEK GYULA, SZENTKIRÁLYI KÁLMÁN, SZILASSY
ZOLTÁN, SZÖNYI ZSIGMOND, TELEKI SÁNDOR gróf.

Vezérigazgató: SZÖNYI Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölesönös Biztosító Szövet-
kezet a gazdaközönség általános elismerése szerint hiven megfelel hivatá-
sának; folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta
sürgött és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes
megelégedését vívta ki magának, az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé; a szövetke-
zet pusztán csak a díjakat számítja fel a megfelelő kincstári bélyeggel; minden
más illeték kizárásával.

A takarmányt és szalmáseleséget

tűzkár ellen a szövetkezet

tetemesen olcsóbban

biztosítja, mint a hazánkban működő bármely más biztosító intézet.

Gazdasági egyesületi tagok — tekintet nélkül a biztosított érték
nagyságára — a tiszta díjból 5% díjengedményben részesülnek.

Kiszárad, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlat-
tal terményeiket biztosítják, 10% engedményben részesülnek.

A díjak fizetését a felek kívánatára váltó ellenében szept-
ember elsejéig halasztjuk.

Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság Budapesten, (József-körut
8. sz.) és a vidéken létesített ügynökségek. 3019

VÉD-



JEGY.

A zalathnai kénkovand ipar r. t.

BRASSÓI

kénsav- és műtrágya-gyára

ajánlja legjobb minőségű mindennemű

MŰTRÁGYÁIT

a t. cz. gazdaközönség b. figyelmébe.

Árajánlatokkal készséggel szolgál a

Központi iroda, Budapest, IV., Bécsi-utca 5.



Vintschgau'si hasas tehének

tejelési képesség


2500—3000 liter,

melyet több oldali bizonylatokkal igazolhatok.

Pick Oswald,

VIII., Külső Kerepesi-ut 1. sz.

KÖSZÉN

Tokodi, Dorogi és Ebszőny-annavölgyi szén,
Osztraui gyári, dió-, koczka  és darabos,
2-szer mosott osztraui Henrikaknai kovácsszén, porosz, szalonszén,
coaks, szobafűtésre és épületek szárítására,

összes gazdasági ipari és házi célokra

legkitűnőbb minőségben legjutányosabban kapható

RADNAY KÁROLY

köszén-nagykereskedőnél,

Budapest, Arany János-utca 34. sz.

A es. és kir. szab. Hitelintézet köszén-osztályának vezérképviselője.



GRAEPEL HUGÓ

gép- és rostalemez-gyár, malomépítész

Budapesten, V., Külső váczi-ut 46.

Marshall Sons & Co. Lmtd

angolországi gépgyár vezérigazgatója ajánl utóérhetlen szerkezetű és minőségű Marshal-féle

gőzmozgonyokat és gőzcséplőgépeket,

szabadalmazott

kombinált gabona- és

lóhere-cséplőgépeket két cséplődobbal,

3466

szabadalmazott gabonacséplőgépeket kombinálva kukoriczamorzsolóval, — Gibás-féle szabadalmazott kazalozó készüléket (golyát), Harrison-féle „Albion“ őrlőgépeket.

Malomépítészeti osztályom elvállal gazdasági malmok, magas-, félmagas- és vasmórló-malmok teljes berendezését és takarmánykamrák felállítását.

Arjegyzékek ingyen és bérmentve.

SZIVATTYUK

minden neme, házi, nyilvános, mezőgazdasági és iparcélokra.
BOWER-BARFF-féle szabadalmazott inoxidálás módszer szerint **inoxidált szivattyúk** rozsdá ellen védve.

Arjegyzékek
ingyen és bérmentve.

1806

MÉRLEGEK

legújabb javított rendszerű tizedes, százados és hidmérlegek fából és vasból, kereskedelmi, közlekedési, gyári, mezőgazdasági és ipari célokra. Embermérlegek, mérlegek házi használatra, barommérlegek. Commandit-társaság szivattyú- és mérleggyártásra.

Arjegyzékek **W. GARVENS, Wien**, I., Walfischgasse 14. sz.
Schwarzenbergstrasse 6.

GÉPOLAJAT,

u. m. valódi tiszta olivajajat, elsőrendű savtalanított repceolajajat elsőrendű ásványolajajat stb.

Kocsikenőcsöt, Petroleumot

zsákokat, takaró- és szekrényponyvákat, kátrányfestékeket, fedéllakat.

KRAMER LIPÓT,

Telefon.

Sürgőnyczim: „CERES“ Budapest.



Arjegyzékekkel és részletes külön ajánlatokkal kívánatra szolgálók.

Szalonnát, Fertőtlenítő szereket,

u. m. karbolsav, karbolpor, creolin, zöldgálicz stb. rézgálicz karbololeumot, keserűsöt csudásot stb.

MŰTRÁGYÁT.

Répák permetezéséhez szükségeltető 98—100%-os Chlorbáriumot,

Szállít:  

Luczernát, lóherét, fűmagvakat,

minden célra és minden egyéb gazdasági cikket és *Vetőmagot a legjutányosabb áron és garantált jó minőségben.*

Olasz szaponáriát tiszta vastag gyökerekből őrlve.

BUDAPESTEN,

V. ker., Akadémia-utca 10. sz.

Telefon.

269/896. h. sz.

Árverési hirdetmény.

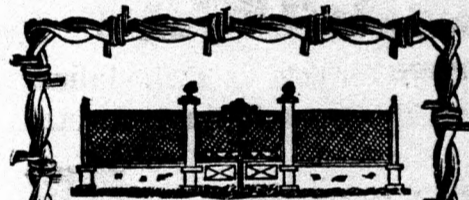
Alulírt kir. közzégyző ezennel közhírré teszi, hogy a néhai özvegy Niesinger Sándorné, szül. Bösze Katalin hagyatékához tartozó györmegyei Pillingér és Karrós pusztai birtok, mely együtt mintegy 1161 hold f. évi augusztus 3-án d. e. 9 órakor, — az ugyanezen hagyatékba tartozó győri ház és győri szántóföldek f. évi augusztus 4-én d. e. 9 órakor Győrött, hivatalos helyiségében (Baross-ut 36) tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek eladatni s a jogügyletről a szerződések felvételni fognak. — A birtok, valamint a győri ház és földek külön-külön adatnak el s előbbi esetleg két részletben is (Karrós pusztá és Pillingér pusztá) kerülhet árverés alá, a győri földek esetleg kisebb részletekben is. Legkisebb vételár és kikiáltási ár a birtokra 130,000 frt, a házra 13,000 frt, a földekre 560, 1540, 1320, 4400, 2760 és 600 frt, mely összegek 10%-a képezi a leendő bánatpénzt is. A részletes feltételek akár alulírt kir. közzégyzőnél, akár Krausz Miksa győri ügyvéd gondnoknál a hiv. órákban betekinthetők, esetleg kívánatra postán beküldetnek.

Győrött, 1897. évi július 1-én.

4058

Mihákovics Tivadár, kir. közzégyző.

Gép-sodrony-szövetek, cizinkezett szűrős kerítés-sodrony.




Kertek, erdőségek és vadparkok bekerítéséhez, ugyancsak mindenféle sodrony-szövetek, baromfi-udvarok, fűzásokhoz, tűzvédő-, ablak- és rostélyszövetek, kemok- és kavics-szűrő-, sodronyszövet, kapuk, sodronykötelek mindenféle szerkezetben és vasszerkezetek általában szállít a legjutányosabban.

Vassodrony és gépsodrony-szövet gyár és épület lakatos-műhely

Franz Schröckenfuchs

Waldhofen a. d. Ybbs.

Bekerítések gépsodrony-szövettel nem kerülnek többbe, mint jobb anyagból készült fakerítések, e mellett tartósak és minden térnek esinos urias jellegűeknek. Kétségteljesen ingyen és bérmentve.  8935

PICHLER KATONAI-FŐÁLLATORVOS**ÁLLATGYÓGYSZEREI.**

Vorarbergi orrhurut-por megakadályozza és gyógyítja az orrhurutot, (gégesorvadást, egyszerű katharrust), fergeket minden gége és mirigybántalmat, 1 doboz 60 krajczár.

Kólika és felfuvódás elleni balzsam a szarvasmarhánál kólika és felfuvódás ellen gyorsan és biztosan hat, 1 kis palaczkkal 1 frt 20 kr.

Olvasztó szappan, mindennemű kütég és külső baj ellen, nélkülözhetetlen állatorvosok és lótulajdonosoknak, 1 drb 1 frt 20 kr.

Amerikai farmer-fluid 1 üvegesével **Seb-balzsam** 1 üvegesével 60 kr. 1 frt.

Nagybani eladás **Ludvig Ertl** vegyész és drogistánál **Dornbirn** Vorarlberg Oesterreich.

Raktár: BUDAPESTEN, Török József gyógyszeráránál, VI., Király-utca 12. szám.

MEISSNER és DIETLEIN**BURRELL gőzeke raktára**

vezér képviselősége

most Csömöri-ut 10. szám a.,

a központi pályaudvar átellenében.

BURRELL-féle gőzekék**a legmunkaképesebbek**

Magyar Királyi államvasutak.

84010/97. szám.

Hirdetmény.

(Osztrák-magyar-román vasúti kötelék. — A Vereciorován át való forgalom irányításának újból megnyitása.)

A Lelesli és Bals román állomások között átviz okozta forgalmi megszakításnak megszüntése folytán, az ez alkalomból a forgalomnak Vereciorován át való irányítása tekintetében tett összes korlátozó intézkedések és az azzal összefüggésben levő, azt oszt. magyar román köteléki díjszabás II. rész I. és 2-ik füzetében foglalt I. és II. kilométer mutatókban a szállítási érdek bevallása utáni díjpótlék, illetve a szállítási határidő kiszámítására nézve Vereciorova csomópontig jelzett kilométer távolságok érvényességének részbenbeni megszüntetése, ismét hatályon kívül helyeztetnek. Budapest, 1897. június kő 16-án.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága.

(Utánnnyomás nem díjazatik.)

XXXIX. évfolyam.

XXXIX. évfolyam.

Előfizetési felhívás**„BUDAPESTI BAZÁR“**

legolcsóbb, leggazdagabb tartalmu szépirodalmi divatközlönyre.

A „BUDAPESTI BAZÁR“ minden száma a legújabb divatnak ábráit hozza, világos, tetszős rajzokban és könnyen érthető magyarázatokban. Minden száma a képesíven kívül egy iv szépirodalmi részt is tartalmaz, érdekes és kellemes olvasmányokkal. Minden számhoz egy nagy iv van mellékelve, a képes iv minden alakjára bemutatott szabásminta rajzával nagyban és kicsinyben, a ruhák házilag elkészítéséhez a legczélszerűbb, a mit egy divatlap nyujthat előfizetőinek.

A „BUDAPESTI BAZÁR“ minden számához egy iv érdekes regény van külön mellékelve, melyből t. olvasóink idővel csinos könyvtárt gyűjtenek.

Előfizetési feltételek:

Negyedévre 1 frt 50 kr. Félévre 3 frt. Egész évre 6 frt.

Előfizetőink és az Országos Magyar Gazdaság Egyes. tagjai részére

Negyedévre 1 frt. Félévre 2 frt. Egész évre 4 frt.

Előfizetési díjak kiadóhivatalunkba küldendők.

A „BUDAPESTI BAZÁR“ előfizetőinek különös kedvezményül ingyen és bérmentve küldetik meg a következő — rendkívül érdekes regényeket — míg a készlet tart:

Dóra. — A félmillió asszony. — Vénus. — A közel 200 arcképet és 1000 emléksort tartalmazó emlékalbumot és a gyümölcsök télire való eltevése füzet közül 1 példányt, ki negyedévre fizet elő tetszés szerint kiválasztva 2 példányt, ki félévre fizet elő, 3 példányt és az emlékalbumot, ki egész évre fizet elő.

Lapunk bekötési táblája

1 frt 36 krért (portómentesen)

kapható kiadóhivatalunkban.

BARANYAY I.,

turfatermények és szabadalmazott önműködő turfahintó-closetek,

valamint

árvékszek-berendezési

és

felszerelési tárgyak vállalata

BUDAPEST,**II., Lánchíd-utca 2.**

Árjegyzékek

kivánatra

bérmentesen

küldetnek.

**A Magyar Asphalt részvény-társaság**

Budapest, Andrassy-út 30.

— Elvállal minden néven nevezendő —

ASZFALT-BURKOLÁST,

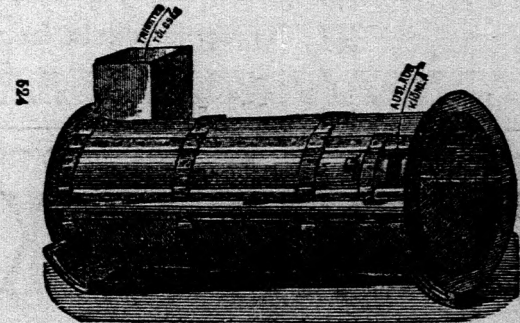
valamint száraztételi munkák teljesítését jótállás mellett legolcsóbban. Elismert legjobb minőségű aszfaltanyag vidékre is szállítatik.

TELEFON.

TELEFON

GRAEPEL HUGÓ

szabadalm. löhere-tokásoló készüléke



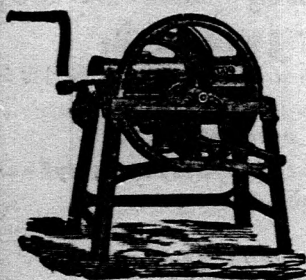
minden cséplőgéphez alkalmazható, 25 százalékkal nagyobb munkaképesség, mint bármely más készüléknél. Legkitűnőbb szerkezet legolcsóbb árban

GRAEPEL HUGÓ gépgyárosnál Budapesten,

V., Külső vácsi-ut 46. sz.

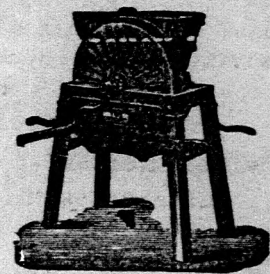
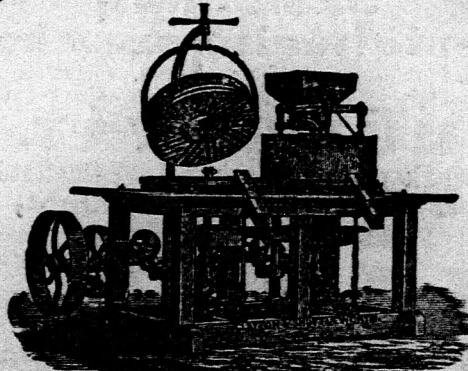
Takarmány-készítő kamrák

teljesen berendezve: szecskavágók, répavágók és zúzó, kukoricza-morzsolók.

**CLAYTON & SHUTTLEWORTH**

mezőgazdasági

gépgyárosok

**Daráló- és őrlő-malmok**

kitűnő eredeti angol daráló-gépek, fűlesztők, gazdasági és trágya-élesztők a legjobb kiállításban.

Főraktára: Budapest, VI. kerület, vácsi-körut 63. szám.

Kimerítő képes árjegyzékek és tervrajzok kívánatra ingyen és bérmentve.

Mindennemű tornaszereket és legjobb minőségű gazdasági kötelneműeket,

ajánl a
BLEIER és WEISZ,

kötélgyári cég Budapest.

Raktár és iroda: KÁROLY-KÖRUT 7. SZÁM.

Gyártelep: Hajtsár-ut 7307. sz.

Ajánlásra méltó tárgyak: torna-eszközök, Cocos futószőnyegek, lábtörők, ruhaszáritó kötelek.



halhálók,

kézitáskák stb. továbbá gazdasági cikkek u. m.: istráng, kötőfűk, rudaló gabonaszákok, vízhatlan ponyvák, itató és tüzi vedrek, kender-tömlők, hevederek, kender, kőcz stb. a legjutányosabb eredeti gyári áron.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltnék. Képes árjegyzék kívánatra bérmentesen küldetik.

Magy. kir. államvasutak.
10487/II. sz.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Aszód állomás felvételi épületének hővitési munkáinak biztosítása céljából ezennel nyilvános pályázat hirdettetik, melyre a versenyteltételek szerint felszerelt és bélyeggel ellátott ajánlatok legkésőbb folyó évi július hó 16-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetőség titkárságánál benyújtandók.

Később érkező ajánlatok nem fognak ügyelembé véteni. Bónatpénz fejében legkésőbb f. é. július hó 15-ig, délelőtti 11 óráig 400 azaz négyszáz forint készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapiroknak az alább említett üzletvezetőség gyűjtő-pénztáránál lefizetendő.

Készpénz után kamat nem követelhető, az értékpapírok pedig a budapesti illetőleg bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett tízennegy napnál nem régebb utolsó napi árfolyam szerinti értékben, de semmi esetre névértéken felül fognak számíttatni.

Az ajánlatok borítékai következő felirással látandók ol: „Ajánlat Aszód állomás felvételi épület bővítési munkáira.

A végrehajtandó munkákra vonatkozó versenyteltételek, szerződési tervezetek és költségvetések a budapest-jobbparti üzletvezetőség építési és pályafentartási osztályában (I. em. 53. ajtó) naponta 10-12 óra között délelőtt betekinthetőek.

Budapestben, 1897. június hóban.

Az üzletvezetőség.

A „Hazánk” a Magyar Gazdaszövetség közlönye, a gazdasági közönség érdekeinek egyetlen védelmezője.

A „Hazánk” a legfüggetlenebb politikai napilap, mely törhetlenül küzd a nemzeti eszmékért s utját állja minden nemzetietlen törekvésnek.

Aki a „Hazánk”-ra előfizet, elősegíti nemzeti ügyünk minden téren való érvényesülését.

A „Hazánk” előfizetési ára egy évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., — mely összeg postautalványon küldhető.

HAZÁNK

kiadóhivatala

Budapest, VI., Ó-utca 12.

1170/1897. sz.

Földhaszonbéri hirdetés.

A magy. kir. közalap. uradalom tulajdonát képező Temesmegyében fekvő és alább jelzett birtoktest

1897. évi október 1-től számítva tizenkettő (12) évi időtartamra újra haszonbérbe fog adni: és pedig a ligeti 971¹⁴⁹⁸/₁₆₀₀ hold.

A bérbeadás iránt a zárt ajánlatu tárgyalással egybekötött nyilvános szóbeli árverés

1897. július 22-én délelőtt 10 órakor fog a Buziáson székelő közalap. gazd. ker. főtisztcség hivatalos helyiségében megtartani.

Ezen árverésre bérelni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy 50 kros bélyeggel ellátott és kellő bónatpénzzel felszerelt irásos zárt ajánlataikat, melyben a holdanként megajánlott haszonbéri összeg számokkal és betűkkel kiírandó és kijelentendő, hogy ajánlattevő a bérleti feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti, a fenti határidő előtt nyujtsák be alólirott főtisztcséghez és a borítékon jelöljék meg az ajánlat jellegét.

Bónatpénzül a bérelni szándékoló birtoktest minden holdja után Egy (1) forint teendő le készpénzben, vagy az állam által óvadékképesnek elfogadott értékpapirokban.

Kikiáltási ár holdanként 8 frt 08 kr.

Oly egyének, kik gyámi hatalom vagy gondnokság alatt állanak, ugyszintén a kik az uradalommal szemben hátralékos tartozásban vannak, vagy bármilyen czimen perben állanak, az árverésből ki vannak zárva.

Elkésve érkezett, vagy utóajánlatok, valamint kellően fel nem szerelt figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlattevők közti szabad választási jog az uradalomnak tartatik fenn.

A részletes haszonbéri feltételek a ker. főtisztcségnél Buziáson, valamint a csákovai m. kir. közalap. ispánságoknál a szokásos hivatalos órák alatt betekinthetőek.

Buziáson, 1897. évi június hó 30-án.

4044

M. kir. közalap. ker. főtisztcség.

Magy. kir. államvasutak.
73041/97. CV. sz.

HIRDETMEY.

(Morva-szléziai-cseh-osztrák közszénforgalom).
Folyó évi június hó 1-jével a morva-szléziai-cseh-osztrák közszénforgalomba új kivételes díjszabás lépett hatályba, mely által az osztrák közszénforgalomban 1896. évi január hó 1-jétől fennálló kivételes díjszabás érvényen kívül helyeztetik.
Ezen kivételes díjszabás a Ferdinánd császár északi vasút igazgatóságánál 30 filléért kapható.

A magy. kir. államvasutak, egyszersmind a többi rézes vasutak nevében is.
(Utánnyomás nem díjazatik).

Amerikai szabadalmazott forrasztás nélküli
acél
ÖKÖRLÁNCZOK
A forrasztott lánczokhoz képest kétszer oly nagy ellenállás a töréssel szemben.
Erős, könnyű és olcsóbb minden egyéb láncznál.

Bizonyítványok és árjegyzékek ingyen.

GOEPPINGER & CO.

Acélmű, Weissenfels Felső-Krajnában.

Kapható minden nagyobb vaskereskedésben.

Budapesti képviselő: HOFFMANN S. VI., Lendvay-utca 25.

Országos sörárpavásárok.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, ugyis mint a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének Központja, a Pozsony és Borsodvármegyei Gazdasági Egyesületekkel, a Miskolczi ipar- és kereskedelmi kamarával és a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetével

1897. augusztus havában

POZSONYBAN és MISKOLCZON

orsz. sörárpavásárokat

rendez.

A vásárok a következő napokon tartatnak meg:

POZSONYBAN, a vármegyei háza nagytermében augusztus hó 22-én, d. e. 11 órától d. u. 2 óráig.

MISKOLCZON, a vármegyei háza nagytermében augusztus hó 30-án, d. e. 9 órától d. u. 1. óráig

A vásárra bejelentett árpák eladását a Magyar Mezőgazdák Szövetkezte közvetíti, a vásár rendezőség felügyelete alatt, s vevővel szemben szavatol a szállítandó áru azonosságáról.

Az eladások a vásárhelyiségben kiállított minták és a bejelentési ívek adatai alapján történnek. Az eladásokat a rendező-bizottság ellenőrzi.

A vásáron belépti díjak nem szedettek.

A vásár iránt érdeklődőknek részletes tájékoztatást nyújt levélbeli megkeresésre a Magyar Mezőgazdák Szövetkezte, Budapest, Alkotmány-utca 31. sz.

Az Országos Erdészeti Egyesületnél

BUDAPEST,

V. kerület, Alkotmány-utca 10.

megrendelhetők a következő szakmunkák:

Erdészeti Lapok. Az országos erdészeti egyesület közlönye. Szerkeszti: **Bedő Albert.** Havi folyóirat, megjelenik minden hó végén. Előfizetési díja egy egész évre 8 frt.

Erdészeti Zsebnaptár. Szerkeszti: **Horváth Sándor.** 1897. évi tizenhatodik évfolyam. Ára 1 frt 50 kr. Az országos erdészeti egyesület tagjai részére 1 frt. Bérmentes küldés esetében 20 krral több.

Erdészeti Növénytan. Két kötet. Írták: **Fekete Lajos** és **Mágyocsi-Dietz Sándor.** Az országos erdészeti egyesület Deák Ferencz alapítványából 200 arannyal jutalmazott pályamunka.

I. kötet. Általános Növénytan 530 oldal, 553 képpel. Ára 4 frt. Az országos erdészeti egyesület tagjai részére 2 frt 80 kr.

II. kötet. Növényrendszertan. Részletes növénytan, Növény földrajz. 1208 oldal, 613 képpel. Ára 9 frt. Az országos erdészeti egyesület tagjai részére 6 frt.

Magyar Erdészeti Oklevéltár. Magyarország ezer éves fennállásának emlékére kiadta az országos erdészeti egyesület. Három nagy kötet. Ára 20 frt. Az országos erdészeti egyesület tagjai részére 10 frt.

Az Erdőőr, vagy az erdészet alapvonalai. Írta: **Bedő Albert.** Hetedik kiadás. Ára 3 frt.

Az erdőrendezés kézikönyve. I. rész. Írta: **Belházy Emil.** 100 darab arannyal jutalmazott pályamunka. Ára 5 frt. Az országos erdészeti egyesület tagjai részére 3 frt.

A legelő erdők. A legeltetés kérdése Magyarországon és annak megoldása mezőgazdasági uton. Írta: **Földes János.** Az országos erdészeti egyesület által dícsérettel kitüntetett pályamunka. Ára 1 frt 20 kr. Az országos erdészeti egyesület tagjai részére 80 kr.

Az Erdőhasználaton kézikönyve. 100 db arannyal jutalmazott pályamunka. II. bővített kiadás. Írta: **Szécsi Zsigmond.** Ára 8 frt. Az országos erdészeti egyesület tagjai részére 6 frt.

A Selmeczbányai m. kir. erdőakadémia története és ismertetője. Írta: **Vadas Jenő.** Megjelent a millennium alkalmára. Ára 2 frt.

Az erdei facsemeték nevelése. Dícsérettel kitüntetett pályamunka. Írta: **Tomcsányi Gusztáv.** Ára 2 frt. Az országos erdészeti egyesület tagjai részére 1 frt 80 kr.

A Magyarországon előforduló főbb fajok csemetéinek termesztése és ültetése. Pályadíjnyertes népszerű munka. Írta: **Fekete Lajos.** Ára 1 frt.

Az erdei vetésről és ültetésről. Pályadíjnyertes népszerű munka. Írta: **Fekete Lajos.** Ára 1 frt.

Az erdő ápolásáról és használatáról, annak megtelepítéséről a letárolás idejéig. Pályadíjnyertes népszerű munka. Írta: **Fekete Lajos.** Ára 1 frt.

Az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület által 1000 frt pályadíjjal jutalmazott és még ez év folyamán kiadandó

GAZDASÁGI KÖNYVVITELTAN

alapján összeállított

GAZDASÁGI KÖNYVVITELI NYOMTATVÁNYOKBÓL

sz. nyom.	iv kr.	sz. nyom.	iv kr.	sz. nyom.	iv kr.
1. Előjegyzési könyv kül- és beliv	1 2	14. Épületleltár, kül- és beliv	1 6	28. Mérleg	1 10
2. Napszámber és szakmánybér kimutatása	1 6	15. Telekleltár, kül- és beliv	1 6	29. Próbacséplési jegyzék	1 5
3. Leszámolási könyv	1 3	16. Termény és anyag leltár, kül- és beliv	1 6	30. Vetési és aratási jegyzék	1 5
4. Szegődmény-táblázat, kül- és beliv	1 6	17. Letéti napló	1 3	31. Ellési jegyzék (csikó és borju)	1 5
5. Szemesgabona kimutatás, kül- és beliv	1 6	18. Eleven leltár, kül- és beliv	1 6	32. Termés-kimutalás	1 4
6. Csépletlen gabona	1 6	19. Szegődmény-lelél	1 1	33. Ellési jegyzék (bárány és malacz)	1 5
7. Napszámber jegyzék	1 4	20. Ló- és szarvasmarha-kimutatás	1 6	34. Darálási jegyzék	1 5
8. Tejeladási jegyzék, kül- és beliv	1 5	21. Juh- és sertés-kimutatás	1 6	35. Fejési napló	1 5
9. Pénztári napló, kül- és beliv	1 6	22. Különféle tárgyak kimutatása	1 6	36. Gazdasági napló	1 5
10. Pénztári főkönyv, bevételi kimutatás, bel- és küliv	1 6	23. Fogyasztási anyag	1 6	37. Trágyázási	1 2
11. Követelések jegyzéke, bel- és küliv	1 6	24. Tüzelő anyag	1 6	38. Cséplési jegyzék	1 5
12. Gép- és eszközeleltár	1 6	25. Szerszámfa	1 6	39. Tejelés-kimutatás	1 2
13. Pénztári főkönyv kiadási kimutatás	1 6	26. Állati termények	1 6	40. Takarmányozási előirányzat	1 6
		27. Póttakarmány	1 6	41. Vetési előirányzat	1 6
				42. Takarmányozási jegyzék	1 5

állandóan raktárt tartunk.

Összeállította: SUSCHKA RIKÁRD

a magyaróvári gazd. akadémia gazd. intézője.

Az összes nyomtatványokból **mintafélek** az O. M. G. E. tagoknak és a „Köztelek“ előfizetőinek 2 frt 20 kr. előleges beküldése mellett portómentesen küldetnek. — Rövid utmutatás ára 20 kr.

Arjegyzékkel és felvilágosítással készséggel szolgálunk.

Megrendelések

a „KÖZTELEK“ kiadóhivatalához IX. kerület, Üllői-ut 25. sz. küldendők.

HOFHERR és SCHRANTZ BUDAPEST,
VI. ker., Váci-körút 57. sz.
ajánlják legújabb szerkezetű:

Gőzmozgonyjaikat, Cseplőgépeiket, Kazalozóikat,
valamint leszállított árak mellett:

„Favorita“
aratógépeket,
„Hollingsworth“
szereblyéket,
„Victoria“
sorvetőgépeket,
acél rajol ekéket és
egyéb gazdasági gé-
peket és eszközöket.
Árjegyzékkel bérmentve és
ingyen.



GANZ és TÁRSA
vasöntöde és gépgyár részv.-társ. Budapesten

készít:

A) gépeket és építési munkákat, teljes malomberendezéseket, vasuti kocsikat és vasuti felszereléseket, transmissiókat.

Specziálításai:

B) Kéregöntvény vasuti kerekek, váltók, zúzóművek, hengerek- és ágyúgolyókhoz.
Hengerszékek kéregöntetű hengerekkel mind a magas malmászathoz, mind pedig a parasztra őrléshez s egész malomberendezések.
Facsiszoláshoz, papir- és cellulosa-gyártáshoz való gépek.
Vizkereket nagy sikerrel pótló turbinák.
Villamos világítás nagy távolságra is a motortól.
Zsilipek, esővezetékek, frictiós kancsolások, rotációs dynamóméterek. Aczélöntés.

A magy. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetősége.
18139. II. számhoz.
Hirdetmény.
A hatvan-salgótarjéni második vágány építése közelebb végrehajásra kerül.
Vállalkozók, kik a földmunkák és műtárgyaknak egy-egy részének alapján való létesítésére pályázni óhajtanak, ezennel figyelmeztetnek, hogy a tervek a magy. kir. államvasutak Budapest-jobbparti üzletvezetőség pályafentartási és építési osztályában (Külső-Kerepesi-ut) a hivatalos órák alatt megtekinthetők és ugyanott a kiadásra vonatkozó feltételek is megtekinthetők.
Budapest, 1897. évi június hóban.
Az üzletvezetőség.
(Utánnymás nem díjazatik.)

Kéveköttő fonalat gyorskötéshez

jutafonalból fa-záró készülékkel, (osztrák magyar monarchia és Németországban szabadalmazott) ugy-
szinte mindennemű kötélárut szállít a bécsi gőz-kötél gyár
LUDVIG MACHOPSKY WIEN, I., Operngasse 4.



**Legjobb és erős
burgonya-kiemelőgépek,**
melyek az 1896. évi nemzetközi burgonya-kiemelő géppróba
alkalmával az elsődíjjal, az állami éremmel lett kitüntetve,
készítettek
SCHOLTZ C. A. gyárában MATHEÓCZON.
(Felső Magyarország). — Árjegyzék kívánatra díjmentesen
szolgáltatik.

Hirdetések
felvétetnek a kiadó-
hivatalban, Budapest,
Üllői-út 25.

KÖZTELEK ||  **ZSEBNAPTÁR**
és
KÖZTELEK ÉVKÖNYV
1898-ra

f. év szeptember első napjaiban meg fog jelenni
10,000 példányban.
A Zsebnaptár már tartalmánál fogva is, gazdáinknak oly fontos segédkönyvét fogja képezni, melyre folyton szükségük lesz és állandóan maguknál kell hordani, ennek következtében a Zsebnaptárban és Évkönyvben való hirdetések közlése előreláthatólag a legjobb eredménnyel járna.

Hirdetéseket jutányos áron **Julius hó végéig elfogad** s felvilágosításokkal készséggel szolgál a

„KÖZTELEK“ kiadóhivatala,
Budapest, IX., Üllői-ut 25.
Megrendelések mindkét könyvre már most elfogadtatnak.

Van szerencsénk ajánlani
szavatolt tisztaságu

Thomasfoszfátlisztet

A legmagasabb díjakkal kitüntetett

szavatalt 15—20% citrátban oldható foszforsavtartalommal és 85—100% porfinomsággal.

Felülmulhatlan, minden talajra alkalmas trágyaszor, különösen sovány talajok javítására, kitünő hatásu az összes gabnancművek, kapás és olajnövények, lóhere és luczerna, szőlő, komló és kerti veteményekre, kiváltképen a rétekre.

Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforsavtrágya; tekintettel hatásának tartósságára, felülmulja az összes szuperfoszfátokat.

A citrátban oldható foszforsav-tartalomért **szavatosságot** vállalunk, netaláni hiányt megtérítünk.
Árajánlatokkal, szakmunkákkal és egyéb felvilágosítással a legkészségesebben szolgál

A csehországi Thomasművek prágai foszfátliszt eladási irodájának vezérképviselősege
a magyar korona orsz. területén
KALMÁR VILMOS, BUDAPEST,
VII., Erzsébet-körút 34. sz.

M.
él
k:
libert.
egész
lyam.
széve
r. Az
gl 200
észeti
l. 613
re ki-
nagy
rt.
yal ju-
erdé-
gazda-
t által
tag-
munka.
nd. Ára
tője.
csányi
vesület
mesz-
ft.
Fekete
dejeig.
Irta:
tt
kr.
10
5
5
4
5
5
5
2
5
2
6
6
5
nek

Az első sorvetőgépet Magyarországon

KÜHNE E.Igrégibb gazdasági gépgyára készítő
(1856.) MOSONBAN. (1856.)

A jelen évadra ajánlja mivelő eszközeit, lókapait, töltőgépet, répagyomlólókat.

Uj! „COLUMBIA“ cultivator!

D. M. Osborne és Társa hirneves fűkaszáloít,

arató és kéveköttőgepeit.A szombathelyi versenyen az első díjjal kítüntetve.
Hollingsworth, Heureka és Kedvenz szénagerelyeket, szénaforgatókat legjobb kivitelben.
Kézicseplők, 2-4 loerejű jargány cseplő-készletek, rosták, konkolyczik, czirok-cseplők, Hungaria és Mosoni Drill sorvetőgépek stb.

FÓRAKTÁR:

Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

**Gazdáknak különös figyelmébe!**

A behordási és eséplési idényre adok vizmentes takarópony-vát kölcsönbérletre és pedig oly jutányos feltételek mellett, hogy a saját ponyvák megvétele ezután egészen fölösleges. Előjegyzések már elfogadtnak. Ugyanígy uj, egy- és többször használt gabonás zsákok, ugyisint uj és használt ponyvák, fehér, fekete vagy sárgák, esodálatos olcsó áron kap-hatók. — Repceponyvak rézgyűrűkkel 3 ft 20 és 4 ft 50 krét

NAGEL ADOLF-nál

Budapest, Arany János-utca 10. szám.

KAINIT

nagyban és kicsinyben.

Megrendelhető az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkári hivatalánál (Budapest Köztelek).

Á r a k:

nagyban waggon-rakományként ab Leopoldshall-Stassfurt, ömlesztett állapotban 106 frt, zsáokban szállítva 130 frt. A vas-uti szállítási költség a különböző távolságu rendeltetési állomá-sok szerint 130-140 frt között váltakozik.

Kicsinyben mm.-ként zsákkal együtt budapesti raktárunkból egye-sületi tagok részére 2 frt 80 kr., nem tagoknak 3 frt.

A megrendeléssel egyidejűleg a kainit árát egyesületünk pénz-tárához beküldeni kérjük, a szállítási költségek a küldemény átvételénél fizetendők.

Knuth Károly

mérnök és gyáros.

GYÁR ÉS IRODA:

BUDAPEST,

VII. ker., Garay-utca 6-8. szám.



Elvállal: Központi, víz-, lég- és gőzfűtések, lég-szesz- és vízvezetékek, csatornázások, szellöz-tetések, clostettek, szivattyúk, vízerőművi emelő-gépek stb., nemkülönben kőszén-, olaj- és róleum váladékból nyert gázok-értékesítését célzó készülékek létesítését, városok, indó-házak, nagyobb épületek és gyárak számára.

Tervek, költségvetések, jövedelmi előirányzatok gyorsan készíttetnek.

Legjobb minőségű kőanyag-oszlokok raktáron.

Tropper Samu

mezőgazdasági gépraktára

Budapest, Váci-körút 52.

Ajánlja

leszállított áron a jelen idényre

SACK RUDOLF

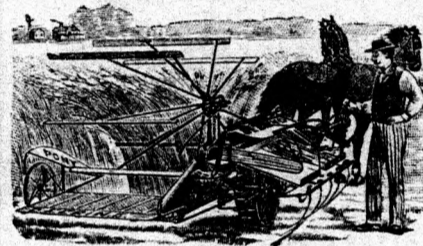
legújabb rendszerű és a legmesszebb menő igényeknek is megfelelő

többsoros répakapálógepeit,

eredeti

Sack aczélekeit

és azokra ugy a szőlő, mint burgonya, kukoricza stb. mívelése céljából szerel-hető készülékeket.



Deering-féle Marokrakó aratógép.

Ez alkalommal különösen felhívja a t. gazdaközönség becses figyelmét az általa képviselt **DEERING-féle** a világ legnagyobb amerikai aratógépgyáranak hirneves fűkaszalógépeire, marokrakó- és kéveköttő aratógépeire,valamint egészen aczélből készült **SZÉNAGYÚJTÓ** és szénaforgató gépeire, mely gépeket teljes jótállás mellett szállítja jutányos áron.

Bizonyítványok fenti gépekről, kimerítő árjegyzékek és készséges felvilágosítások.

Magy. kir. államvasutak.
918334/97/AV. sz.**Hirdetmény.**

(Menetrend változása kaposvár-fonyód-fürdőtelepi vonalon.)

A kaposvár-fonyód-fürdőtelepi vonalon a Kaposvárról fonyód-fürdőtelep felé közlekedő vegyes vonatoknak menetrendje azon ezébből, hogy a vonatok az utóbbi állomáson a déli vasut gyorsvonataihoz csatlakozásba hozassanak f. évi július hó 1-től kezdve alábbiak szerint megváltozik.

A 8412 sz. vegyesvonat Kaposvárról reggel 7 óra 25 perczkor indulni és fonyód-fürdőtelepre d. e. 10 óra 25 perczkor érkezni; a 8414. sz. vegyesvonat Kaposvárról d. u. 3 óra 15 perczkor fog indulni és fonyód-fürdőtelepre este 6 óra 4 perczkor fog érkezni.

Ezenkívül a fonyód-fürdőtelepről jelenleg d. e. 10 óra 50 perczkor Kaposvár felé induló 8413. számú vegyesvonat menetrendje is egyidejűleg olyképp fog módosulni, hogy fonyód-fürdő-telepről indulási idejének változatlanul hagyása mellett Kaposvárra d. u. 2 óra 40 perczkor fog érkezni. Budapest, 1897. június 26-án.

Az igazgatóság.

(Utánnyomás nem díjaztaik.)

„Az ezredéves országos kiállításon állami éremmel kítüntetve!“

LESZIH MIKSA utódai
SZILÁGYI és DISKANT gépgyára és gazdasági gépraktára
MISKOLCZON, Leszih-féle ház. (Alapított 1863. évben.)

Ajánlja saját készítésű különféle nagyságu és szerkezetű m. kir. szabadalmazott

LESZIH-féle „VICTÓRIA“ terményrostait,

kombinálva zsákolóval vagy anélkül, elismert szőlőmorzsolóit, legjobb és legerősebb szerkezetű borsajtót, viaszajtót, kulfiszivattyút; legújabbban szerkesztett egyes és kettős ekéit, Howard-féle aczélboronait, cseplőgép trieur stb. gazdasági gépeit.

Raktáron tartjuk Hofherr és Schrantz világhírű elismert kítűnő gazdasági gépeit.

Szakszerű és közvetlen saját vezetésünk alatt készítünk s elvállalunk mindenféle gyári berendezést, különösen mű és simaörlésű malmok felszerelését, malomgépek készítését, hengerek készítését, rovátkolását, mindenféle malomszerszámokat; petroleum-, gőz- és benzinfelszereléseket.

Cséplésre ajánlunk legalkalmasabb, legolcsóbb és tűzmentes **BENZINLOKOMOBILOKAT.**

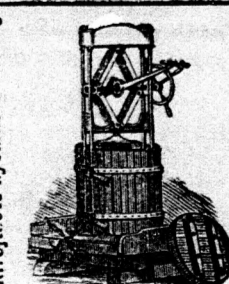
A Prágai rosták versenyén legelső és legmagasabb kítüntetést „VICTÓRIA“ terményrostánk nyerte!

Magy. kir. szabadalmazott
Leszih-féle

1. rendű kítüntetése.

„Victoria“ terményrosta.

Kitejtethő nyomás 6000 kg.



Könnyű szerkezetű legki-tűnőbb borsajtó.

Hirdetési ár 15 szög 30 kr., ezen felül minden szög 2 kr., feltűnő betűkkel 4 kr. Czim közlésénél minden beiktatásnál 30 kr. bélyegilleték.

KIS HIRDETÉSEK.

Csak mezőgazdák és a szakirodalom terményei, továbbá állást keresők és adók hirdetései vételnek fel e kedvezményes rovatban.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válasza szükséges levélbélyeget vagy levelezőlapot küldenek.

Tisztelettel kérjük mindazokat, kik valamely jellegű hirdetésre ajánlatukat kiadóhivatalunkba küldik, azokhoz a megfelelő levélbélyeget csatolni sziveskedjenek, mert a kiadóhivatal azt saját költségén nem továbbíthatja.

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS.

Méltóságos
gróf Almásy Dénes ur gyula-vári varsándi uradalomban egy gazdasági őrnek, esetleg ellenőri állás irradékára. Ezen állásra pályázni kívánók küldjék sajátkezűleg írt s hitelesített bizonyítvány másolatok-kal felszerelt kérvényüket, melyben gazd. akadémia vagy valamely felsőbb gazd. tanintézet (földmívelés iskola ki van zárva) elvégzését s eddigi alkalmatlanságukat kell igazolniok f. hó 20-ig a juttatott címre. Csak nőtlen egyének pályázhatnak. Olyanok, akik gazdasági központi iradékból származó teendőket végzésénél már alkalmazva voltak s a német nyelvet bírják, előnyben részesülnek. Közlekedés megduhatók az uradalmi főtisztviselői. Bizonyítvány másolatok vissza nem küldetnek. Gyulavári (Békésm.) 4047 Az uradalmi főtisztvis.

Csépléshez
egy fiatal ember kerestetik, ki nyelvi minőségben már alkalmazva volt, ajánlatok bizonyítvány másolatok kíséretében Kis-Hör-csöki gazdaság u. p. Káloz (Fehérmegye) intézendők. 4046

Cséplés időnyre
két-három hónapra felvették, azonnal felvették. Folyamatosan kor és eddigi foglalkozás megnevezésével benyújtandók. Ruma uradalmi igazgatóságához, Ruma, (Szerémmegye). 4056

Sajtós,
gyakorlott, kerestetik azonnali belépésre egy uradalomba. Czim a kiadóhivatalban. 4039

Tehenész,
nős, német nyelvet is beszélik, azonnali felvétel. Folyamatosan kor és eddigi foglalkozás megnevezésével benyújtandók. Ruma uradalmi igazgatóságához, Ruma, (Szerémmegye). 4056

Pályázati hirdetmény.
Egy felsőmagyarországi uradalomban megüresedett számvívői állásra pályázat nyitott. Pályázati előfeltétel, hogy a pályázó valamely felsőbb gazdasági tanintézetet végzett legyen, vagy a gazdasági külső munkáiban, valamint a számvívői, könyvvizetési- és összes iradati teendőkben teljes jártassággal bírjon, a magyar és német nyelvekben szabatosan fogalmazni tudjon, s a tő nyelvet beszélik. Mindezt okmányilag kell az illetőnek kimutatnia. Nőtlen, 18 éves kor és szép írás előny. A vissza nem várható okmánymásolatokkal felszerelt és sajátkezűleg írt pályázati kérvények folyó évi augusztus hó 20-ig „Uradalmi központ” megjelöléssel e lap kiadóhivatalához küldendők. 4055

Gazdasági
Irnok kerestetik Nagyméltóságú Gróf Károlyi Sándor ur szilágy-megyei kegyei birtokára. Pályázati kérvények a Nagyméltóságú Hivatálosok, Budapest, Eszterházy-utca 21. sz. a. intézendők. 4053

ÁLLÁST KERESŐK.
Gazdaság.
E-méletileg és gyakorlatilag képzett technikai szeszgyárvezető, ki bel- és külföldi nagyobb vállalatoknál működött és szeszgyárakat berendezett; a legjobb eredmény biztosítása mellett gazdasági szeszgyárvezetőnek ajánlkozik; ugyancsak hajlandó a szeszgyárt üzembé hozni. Czim a kiadóhivatalban. 3921

Kompanistának
ajánlkozik nagyobb bérletbe idősebb ur mellé fiatal 33 éves mindegyiknek megfelelő nőtlen gazda. Czim a kiadóhivatalban. 3990

Gazdatiszt
állást keres azonnali belépésre egy végzett gazda, tiz évi gyakorlattal, hároméve egy 2000 holdas gazdaság önálló kezelője, jártas a gazdaság minden ágában czukorrépa termelés, hizlalás, állattenyésztés és lovak idomításában, czim a kiadóhivatalban. 4025

Gazdatiszt,
kötöny praxissal és jó ajánlatokkal, jártas a gazdaság minden ágában, lr., nős, állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 3978

Teljesen
megbízható, nőtlen gazdász, 24 éves, róm. kath. vallású, öt évi gyakorlattal azonnali, esetleg későbbi belépésre alkalmazást keres. Czukorrépa termelés, hizlalás, szeszgyári és cséplési teendőkben, egy a könyvvizetésben valamint a pénztár kezelésében jártas. Szives ajánlatokat „Kaucióképes” czimben továbbít a kiadóhivatalban. 4054

Végzett
gazdász, ki a gazdaság minden ágában jártas, kiszolgált buszár állást, r. kath., nős, beszélik magyarul, németül és szerbül, több gyakorlat, vasszorgalom, iródnál v. kint, szerény feltételek mellett azonnali belépésre állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 4049

Állást
keres földmívelőskölát végzett, katonaságtól már mentes, nős, két kis gyermek atyja, ki 19 évi gyakorlattal bír, mely gyakorlatokat hirtve Fehér-, Bars- és Nyitra megyei uradalmakban szerzett. Jelenleg is egy nyitra megyei 2000 holdas birtokot önállóan kezel, de miután a birtok bérbeadatik, úgy állást változtatni kénytelen. Jártas a gazdaság minden ágában, tehenészet, hizlalás, czukorrépa termelés, kettős könyvvitel, stb. Elfogad 1500-2000 holdas birtok kezelését, kaucióval is rendelkezik, s így esetleg elfogad oly állást is, hol tisztán perczentért szolgálna. Szives megkeresések kértnek e lap kiadóhivatalába „Szerény igényű” czim alatt. 4018

Számvívő
23 éves, októberre állást keres esetleg perczentgazdálkodással. 1-mert földmívelés szűk gyermeke. Kizárólag gyakorlati gazdaságban növekedett. Képes minden gazdasági munkát sajátkezűleg okszörtén végezni, betanítani, megkövetelni; kettős könyvvitel és minden iradati munkát pontosan vezetni. A gazdaság minden ágában jártassággal, magaviseletét kitüntető okmányai az adai m. kir. földm. iskolából és nagyobb (gróf) uradalomból. Czim: „M” alatt a kiadóhivatalban. 4013

Intézői
Állást keres egy kötöny gyakorlattal legjobb bizonyítványokkal, valamint kötöny ajánlatokkal bír, nős gazdatiszt. Az összes gazdasági teendőkben, különösen a cz.-répa-, dohány- és hizlalási ágazatokban kitűnő jártassággal bír. Jelenleg is egy 4000 holdas uradalom kezelője. Beesés megkereséseket „Beesületés” alatt továbbít a kiadóhivatalban. 4060

Keszthelyi
gazdasági tanintézetet végzett, nőtlen, 40 éves gazdász, ki már nagyobb uradalomban alkalmazva volt, a magyar, német és horvát nyelvet írásban és szóban bírja; segédtiszt, irnok vagy valamely nagyobb gazdaságban, hol előmenetele és jövője biztosítva volna, hajlandó gyakorolni állást is elfogadni fizetés nélkül. Ajánlkozik a közlegő cséplési időnyre kisegítőül; elfogad; bármely képzettségének megfelelő iradati alkalmazást is. Czim a kiadóhivatalban. 4061

Gazdatiszt,
40 éves, nős, róm. kath., 20 évi gyakorlattal keres egy oly alkalmas és önálló állást, hol tevékenységének megfelelő tér kínálkozik. 20 évi gyakorlati tapasztalat eléggé garanciát nyújt egy nagyobb birtoknál legintenzívobb önálló kezelésére. Jelenleg egy gróf uradalomban 3000 holdas birtoknál földmívelő állásban kezelője. Állását f. hó 6. október 1-én óhajtaná változtatni. Szives tudakozódásra „Erélyes gazda” jelleg alatt felvilágosítást nyújt a kiadóhivatalban. 4059

Magy. Óvartott
kötöny végzett nagy gróf uradalomban szerzett gyakorlati tapasztalattal, katona kötelezettségének elöget tett, nőtlen gazdatiszt állást változtatni óhajta. Czim a kiadóhivatalban. 4063

ÁLLATOK.
Ózbak,
2 éves, 1 hónapos kora óta istállóban nevelt, igen szépen fejlődött, rendkívül szelíd, jutányos áron eladó. Hol, megtudható a kiadóhivatalban. 4007

Megvételre
keresek 200-300 darab közep-finom, nagytestű 2-4 éves egészséges ür. A végző ár megjelölése mellett kérem a netáni ajánlatokat alóirítottok intézni. Koller István Alsó-Rajkon, utolsó posta Geisze (Zala megye). 4033

Eladó
mehészet. Gödöllő vidékén a vasuti állomástól egy órányira, egy 60 törzsű álló mehészet 1897. évi fiatal termékeny anyákkal, 1898. év tavaszig ellátva méz bőséggel, jó meleg tartó kaptárakban egyélti mézet, teljes felszereléssel, méh-házzal, pergetéshez való lép-készlettel, pergetővel, szóval minden hozzávaló kellékekkel elkülönítve óka végett még ez év szeptember havában 600 frt készpénz fizetés mellett eladó. Ugyanott 10 métermésza pergetőt fehér akácmező is eladó 400 frt-ként 45 forintjával edények külön darabonként 3 frt 50 krajával. Hol? felvilágosítást nyújt a kiadóhivatalban. 4010

Igen szép, válogatott vörö-tarka simmenthali jellegű 1-2, (8) éves 8944

növendék ökor és üsző borjakat megvételre ajánlanak, KLEIN ÉS SPITZER Kis-Czellli kereskedők.
Megrendelések egyezőség szerint bármikor is elfogadhatnak.

Eladó
egy 10 lóerjű öt éves Nicholson-féle

cséplőszekrény,
mely a legújabb kenőszelenczékkel van ellátva, legjobb karban, csupán feles szám miatt eladó. Felvilágosításokkal a Kis-hör-csöki gazdaság u. p. Káloz (Fehérmegye) szolgál. 4045

Eladó
fejős-tehenek. Állomány esőkentése miatt eladó: 46 darab imnthali schwizli fejős-tehen, Czim a kiadóhivatalban. 4057

Megvételre
keresek 2-4 darab hampshire-vagy south-down 2 éves kora, ajánlatok: Intézőség Hornyán, posta Dezsér, Trencsénmegye intézendők. 4050

Polatsik
Miksa Somogy-Megyeri gazdaságában, u. p. Tab, Állandóan vannak prima minőségű vörö-tarka tinó borjak eladásra felállítva, melyek papi áron kaphatók. 3963

VEGYESEK.
Szabadalmazott
tiz évig is eltartó kévekötelek
4 1/2 m/m vastag, 150 c/m hosszú egy próba postacsomag 200 drb-al 1 frt 60 kr 1000 drbt 7 frtért Ugyanily

portiökötelek
6 m/m vastag, 200 c/m hosszú, egy posta csomag 100 drb 1 frt 60 kr. 1000 darab 15 forintért szállít utánvét mellett; ugyancsint más gazdasági kötelemeieket ajánl legjutányosabb áron

Bellán Mátyás,
Bács-Cséb. 3033

A mezőgazdaság és mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII-ik törvények alapján összeállított:

Káté községi mező- és hegyőrök
számára.
Ára portómentes küldéssel 20 krajczár.

Káté az uradalmi csöszök számára.
Ára portómentes küldéssel 20 kr.
Összeállította:
dr. BALKAY BELA.
Mindkettő csinos zsebkönyvvalaku keménytetablába van kötve és 20 oldalas jegyzék-naplóval ellátva.

Repeze mag,
Morvaországi bőventermő után termelt, kötöny minőségű, métermésznél 4 forintért eladó. Megrendelések sürgősen kéretnek: Metternich-Sándor herczegné sárispí uradalmi intézőségéhez, Annavölgy-Sárisáp, Esztergommegye. 4048

Tejvétel.
Azon tejttermelők, melyek a jövő időnyre tejkiket biztos kézbe szerződéssel eladni óhajtanak, sziveskedjenek mielőbb hozzáam teljes bázissal fordulni. Teljesen Jakab VIII., Rombach-utca 13. sz. 4033

Valódi Aszfalt fedlemezek
mely tiszta, természetes aszfalt bitumenből gyártott tűzbiztos, tetőfedési anyag, teljesen szagtalan és legnagyobb tartósság mellett egyáltalán nem igényel mázolás. 3353

Biehn János
Budapest, IX. ker., Ferencz-körut 46.
Aszfalt- és kátránytermékek vegyi gyára

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.
Legmagasabb kölcsön a vidéki birtokokra 90-60 év háttal időre kölcsönben. Birtokos felmondhat bármikor pénztárat nem vonhatja fel. Csakly kamattal 10% és törlesztés. Kolonyok 10 nap alatt. Koneváltás bélyeg- és illatkezelés.
Semmi előleges költség. Minden felvilágosítás díjmentes. Beküldendő csakis a telephelyi névvel, határozottan. Csakly.
Ingatlan- és Jekzálog-Forgalmi-Intézet, Budapest, Váci-körut 39.
Legnagyobb Ingatlan- és Jekzálog-Forgalmi-Intézet a manaroklóban, egyedül, mely hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokoktól ajánlja van.

Fischer J.
zságyári raktárában Budapest, Nagy-Korona-u. 18. vizmentes ponyvák kölcsönben, valamint új és egyszer használatban volt vizmentes ponyvák jutányosan kaphatók. 3768
Repczeponyva
drbontként 3 frttól feljebb.

mezőgazdaságról és mezőrendőrségről
szóló 1894. évi XII. törvények, a végrehajtására vonatkozó miniszteri rendelet, magyarázatokkal ellátva, egy füzetben.
Ára bérmentes küldéssel 1 frt 10 kr.

Borjuvérhasi, thüringji labdacok
kutyategységet, baromfi-kolerát, se-tesv-szt, ugyancsint az állatok mindennemű hasmenését a legvalóságosab esetekben gyógyítják a
thüringji labdacok
Wallmann Erfurti kerületi állatorvos ur tudományos érekeztése, ugyancsint a használati utasítást ingyen és bérmentve küldi meg az egyedüli gyáros
CL. LAGEMAN
vegyszeti gyára Erfurt. Megrendelhető minden gyógyszerész és állatorvos által dobozouknt 1 frt. 50 kraj. Főraatár: **Török József** gyógyszerész Budapest VI., Király-u. 12.

Dr. Lendl Adolf,
tanár 8040
praeparatoriuma és tanszerkészítő-intézet BUDAPEST,
II. Donati-u. 7.
Legmagasabb és magas elismerések; aranyérmek, díszoklevél stb. stb. miniszteri ajánlások. 2036
Ajánlkozik **emlősök és madarak** természetthü, művészi és tartós kitömésére.
Jutányos árak.
Az állatok friss állapotban előleges preparatiónálküldendők be.
Az ezredéves orsz. kiállításra kitüntetve.

Varju és társa
cs. és kir.szab. **hangszer-ipar Budapest,**
VIII., József-körut 20. sz.
Ajánlják saját gyártmányú mindegyik hangszereiket. Javítások elfogadhatnak, a legjutányosabb áron gyorsan s pontosan eszközöztetnek. Használt hangszerek becsesítetnek. Árjegyzék ingyen és bérmentve.
A magyar
gazdatisztok és erdőtisztok országos egyesülete ajánlja a t. cz. földbirtokos és bérli uraknak állásalközvetítő osztályánál bejelentett tagjait elhelyezésre. Az ez ügyben való felvilágosítások és közvetítések díjmentesek.
Mezőgazd. és erdőszettel foglalkozó nyugdíjintézet. Eszközöl biztosításokat: nyugdíjra, és özevgyi díjra, mezőgazdasági, erdőszeti és ezekkel rokon foglalkozású egyének számára a legolcsóbb díjtelekkel, mert nem nyereszkedésre alakult vállalat. Kivánatra alapszabály díjtáblával és bővebb felvilágosítással szolgál az iroda: Budapest, IX. ker., Köztelek Üllői-ut 25. sz. alatt.



Varju és társa
cs. és kir.szab. **hangszer-ipar Budapest,**
VIII., József-körut 20. sz.
Ajánlják saját gyártmányú mindegyik hangszereiket. Javítások elfogadhatnak, a legjutányosabb áron gyorsan s pontosan eszközöztetnek. Használt hangszerek becsesítetnek. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

A magyar
gazdatisztok és erdőtisztok országos egyesülete ajánlja a t. cz. földbirtokos és bérli uraknak állásalközvetítő osztályánál bejelentett tagjait elhelyezésre. Az ez ügyben való felvilágosítások és közvetítések díjmentesek.
Mezőgazd. és erdőszettel foglalkozó nyugdíjintézet. Eszközöl biztosításokat: nyugdíjra, és özevgyi díjra, mezőgazdasági, erdőszeti és ezekkel rokon foglalkozású egyének számára a legolcsóbb díjtelekkel, mert nem nyereszkedésre alakult vállalat. Kivánatra alapszabály díjtáblával és bővebb felvilágosítással szolgál az iroda: Budapest, IX. ker., Köztelek Üllői-ut 25. sz. alatt.

Gőzekéket, Gőz-utihengereket

Gőz-utimozdonyokat

a legökölésőbb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett szállít

John Fowler & Co.

Telefon 92-50.

Budapest—Kelenföld, a vasútállomással szemben,

hol is épített új telepükön gőzeke szerkezeteiről tárlatot rendeztek be. Ugyanott teljesen berendezett tartalékrész-raktárt és javító-műhelyt tartanak fenn.

Budapestről a keleti (központi) pályaudvarról és a déli vasuton Budáról könnyen elérhető.

EGERESI

Az MÜTRÁGYA-GYÁR KRAMER J.

Ajánlja kellően száraz és könnyen szórható műtrágyáit, nevezetesen Párolt Csontlisztet, Trágyagypszet stb. a legjutányosabb árakban. Fővilágosításokkal, árszabással és ismertető füzetekkel készséggel szolgál a központi iroda:
BUDAPEST, V. kerület, Dorottya-utca 9-dik szám.

Elsőrendű manila kévekötőfonalat
43 forintért szállít a
Szegedi kenderfonógyár részv. társaság
SZEGEDEN.
Valódi kender-zsákok
tisztá kenderfonalából, házilag szőve utólérhetetlen tartóságban.

EREDETI AMERIKAI
„JONES“ láncz-fűkaszalógépek
felhajtható késrudal.
„JONES“ könnyű aratógépek
elzárt kerékművel.
Amerikai és saját gyártmányu
szénagyűjtők
különféle szerkezet és nagyságban.
Referenciák üzemben levő gépekről bárkinek rendelkezésére állanak.
Friedlaender József gépgyára
BUDAPEST, VIII. ker., Külső Kerepesi-ut I. szám,
a központi pályaudvar mellett.



12 lóerjű locomobil RUSTON, PROCTOR-léle } mindkettő legjobb
8 „ „ GARETT-léle } állapotban kapható
SEBES és BECKNÉL
Ruston, Proctor & Co. Limited vezérképviselősége
BUDAPEST,
VI., Nagymező-utca 49. szám.



Mindennemű gép- és műszaki javításokat készítenek és gazdasági ezikkeket raktáron tartanak.

Sangerhauseni gépgyár Magyarországi gyártelepe

BUDAPEST, Külső váczi-ut 1443. sz.
Első és egyedüli magyar special gépgyár.

GYÁRTMÁNYOK:
az összes mezőgazdasági iparágak számára szükséges gépek. Nevezetesen:

Czukorgyárak,
Sörgyárak,
Malátagyárak,
Szeszgyárak } teljes berendezése és átalakítása.

Szaktekintély mezőgazdasági czukorgyárak és szesz-főzdek terén.

Szövetkezeti alapon több mint 100 mezőgazdasági czukorgyárat létesített.

Minden szakbavágó felvilágosítással, tervekkel, költségvetéssel készségesen szolgálunk.

Mezőgazdasági ezélokra mint hajtóerő kiváló gyártmánya a
Hoffmeister-gőzmotor
a legjobb, legolcsóbb és legbiztosabb gőzgép. — Helyettesít minden gőzgépet és locomobilt. Cséplésre és minden egyéb gazdasági gép hajtására a legalkalmasabb. — Fűthető szénnel, fával, cserrel és minden egyéb hulladékkal. Minden nagyságban, 1/2 lóerőtől kezdve egész 30 lóerőig gyártjuk.

